

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Výběr právní formy podnikání z hlediska optimalizace rizika a daňové zátěže
Selection of a Legal Business Form from the Risk and Tax Burden Optimization Point of
View

Student:	Lucie Hejmanová
Vedoucí bakalářské práce:	Dr Mgr. Damian Czudek, Ph.D.

Ostrava 2018

Zadání bakalářské práce

Student: **Lucie Hejzmanová**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R020 Ekonomika podniku

Specializace: 03 Ekonomika a právo v podnikání

Téma: **Výběr právní formy podnikání z hlediska optimalizace rizika a daňové zátěže**
Selection of a Legal Business Form from the Risk and Tax Burden Optimization Point of View

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Vybrané právní formy podnikání a její rizika
 3. Ekonomické aspekty podniku a daňová zátěž
 4. Volba optimálního řešení pro podnikatele
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BRYCHTA, Ivan a Jiří VYCHOPĚŇ. *Daň z příjmů 2017*. 13. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-750-9.

SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7.

VYCHOPĚŇ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 3., aktual. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-043-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Dr Mgr. Damian Czudek, Ph.D.**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 11.05.2018

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.
Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila
autorská práva.

V Ostravě dne 11.5.2018

Podpis.....

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu Dr Mgr. Damian Czudek, Ph.D. za cenné rady, připomínky a odborné vedení při zpravování bakalářské práce. Rovněž bych chtěla poděkovat Lence Diatkové, DiS., za vstřícný přístup při zpracování bakalářské práce.

OBSAH

1.	ÚVOD.....	5
2.	VYBRANÉ PRÁVNÍ FORMY PODNIKÁNÍ A JEJÍ RIZIKA	6
2.1	VKLAD A ZÁKLADNÍ KAPITÁL	7
2.2	RUČENÍ A ODPOVĚDNOST.....	10
2.3	CIZÍ KAPITÁL	14
2.4	ZRUŠENÍ FYZICKÉ OSOBY, OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	17
2.5	SHRNUTÍ.....	19
3.	EKONOMICKÉ ASPEKTY PODNIKU A DAŇOVÁ ZÁTĚŽ	21
3.1	ZÁKLAD DANĚ OBECNĚ.....	21
3.2	DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB.....	21
3.2.1	Daň z příjmů fyzických osob OSVČ	23
3.2.1.1	Rozdělení příjmů	23
3.2.1.2	Rozdělení výdajů	23
3.2.1.2.1	Daňová evidence.....	25
3.2.1.2.2	Daňové výdaje procentem z příjmu.....	25
3.2.2	Daň z příjmu fyzických osob zaměstnanců	26
3.2.2.1	Příjmy ze závislé činnosti	26
3.2.2.2	Nepeněžní příjmy	27
3.2.3	Sociální a zdravotní pojištění fyzických osob	27
3.2.3.1	Pojistné na sociální zabezpečení.....	27
3.2.3.2	Veřejné zdravotní pojištění.....	28
3.2.3.3	Výpočet.....	29
3.2.4	Stanovení základu daně	30
3.3	DAŇ Z PŘÍJMU PRÁVNICKÝCH OSOB.....	32
3.3.1	Stanovení základu daně	32
3.4	DAŇOVÁ OPTIMALIZACE FYZICKÝCH A PRÁVNICKÝCH OSOB.....	33
3.4.1	Úprava základu daně fyzických osob	33
3.4.2	Úprava základu daně právnických osob	34
3.5	VÝPOČET DANĚ Z PŘÍJMU	34
3.5.1	Výpočet daně z příjmů fyzických osob	34
3.5.2	Výpočet daně z příjmu právnických osob	37

4.	VOLBA OPTIMÁLNÍHO ŘEŠENÍ PODNIKATELE	39
4.1	FYZICKÁ OSOBA	39
4.1.1	Způsob uplatnění výdajů fyzické osoby	39
4.1.2	Sociální a zdravotní pojištění fyzické osoby	43
4.1.3	Celkové zatížení OSVČ	44
4.2	VEŘEJNÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST	45
4.2.1	Daňové zatížení společníka	45
4.2.2	Sociální a zdravotní pojištění společníka	47
4.2.3	Celkové zatížení společníka	48
4.3	SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM	49
4.3.1	Obchodněprávní vztah	50
4.3.2	Pracovněprávní vztah	50
4.3.3	Vyplácení podílu na zisku	51
4.3.4	Daňové zatížení společnosti	52
4.3.5	Celkové zatížení	53
4.4	NÁVRH ŘEŠENÍ	53
5.	ZÁVĚR.....	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
	SEZNAM TABULEK, SCHÉMAT A GRAFŮ.....	60
	SEZNAM ZKRATEK	61
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1. Úvod

Cílem této práce je zhodnotit vybrané právní formy podnikání v České republice z hlediska optimalizace rizika a daňového zatížení, a navrhnout tak podnikatelskému subjektu optimální právní formu. Bakalářská práce se tak zabývá porovnáním daňového zatížení a rizik jednotlivých forem podnikání.

V teoretické části bakalářské práce jsou vymezena nejdůležitější rizika fyzické osoby, veřejné obchodní společnosti a společnosti s ručením omezeným, které by měl každý podnikatelský subjekt zvážit při zakládání podnikání. Jedná se o ručení společníků či samotné fyzické osoby, administrativní náročnost založení podnikání, cizí zdroje v podnikání a v neposlední řadě zrušení/přerušení podnikání.

Druhá teoretická část práce se zabývá zdaňováním příjmů fyzické a právnické osoby včetně popsaní úpravy základu daně a uvedení výpočtu daňové povinnosti. Jsou zde také uvedeny odvody sociálního a zdravotního pojištění.

Praktická část se již věnuje analýze vybraných právních forem z hlediska daňové zátěže. Navzájem jsou tyto formy srovnány a na základě dosažených výsledků je navrženo podnikatelskému subjektu, zda je vhodné nadále podnikat jako fyzická osoba nebo zvolit přeměnu na podnikání jako obchodní společnost. V hodnocení se zohledňuje i minimalizace rizik.

V bakalářské práci je využita metoda deskripce, analýzy, komparace, dedukce a indukce. Data uvedená v práci vycházejí ze stavu legislativy účinné k 1. 7. 2017. Údaje uvedené v praktické části vycházejí ze skutečných údajů a podnikatelka souhlasila se zveřejněním osobních údajů.

2. Vybrané právní formy podnikání a její rizika

V této kapitole bych se chtěla zabývat výběrem právních forem podnikání a přiblížit tím výhody a nevýhody vybraných právních forem v našem podnikatelském prostředí.

Mezi neznámější právní formy podnikání, kterými se budu zabývat a zároveň je srovnávat nejen z pohledu optimálního výběru formy podnikání, ale také z pohledu daňového zatížení patří:

- podnikatel fyzická osoba (zkr. FO, živnostník, OSVČ),
- veřejná obchodní společnost (zkr. v.o.s.),
- společnost s ručením omezeným (zkr. s.r.o.).

Tyto právní formy podnikání jsou nejčastěji využívané podnikatelskými subjekty, a proto jsem je zvolila v této práci.

Podnikání fyzické a právnické osoby upravuje živnostenský zákon¹ a zákon o obchodních korporacích.² Živnostenský zákon upravuje základní podmínky a povinnosti podnikání a stanovuje kontrolu pro dodržování těchto podmínek. Zákon o obchodních korporacích upravuje vztah společníka a společnosti, vztah členů orgánů a společnosti, vztah zaměstnance a společnosti, vztah věřitelů a společnosti, vztah společníků a věřitelů a vztah členů orgánů a věřitelů.

Výběr právní formy podnikání závisí na rozsahu předpokládaných podnikatelských aktivit každého, ať už začínajícího podnikatele nebo podnikatele, který si už nějakou právní formu zvolil, a v průběhu času se tato volba ukázala špatná a stojí opět na začátku svého rozhodnutí.

Rozhodnutí, jakou právní formu zvolit, ovlivňují různé faktory. Mezi nejdůležitější faktory, které by podnikatel při rozhodování neměl opomenout, patří zejména:

- výše počátečního vkladu,
- zodpovědnost za riziko spojené s podnikáním, které je podnikatel ochoten přijmout ve formě ručení,
- finanční možnosti podnikatele včetně přístupu k finančním zdrojům,
- počet zakladatelů, účastníků podnikání,

¹ Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů

² Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

- daňové zatížení,
- ukončení podnikání.³

2.1 Vklad a základní kapitál

Každá právní forma podnikání má jiné požadavky na počáteční vklad, který musí podnikatel vložit do svého podnikání či založení společnosti. Počáteční vklad může mít formu:

- peněžní (v české i cizí měně),
- nepeněžní (movité věci, nemovitosti, cenné papíry, pohledávky, know-how, věcná práva, podnik nebo jeho část).

Fyzická osoba

Nejméně finančně nákladnou právní formou podnikání je živnost. Fyzická osoba (živnostník) podniká na základě vydaného živnostenského oprávnění, které vydává Živnostenský úřad po splnění zákonem stanovených podmínek.⁴ Správní poplatek za vydání živnostenského oprávnění činí 1.000,- Kč a další ohlášení živnosti nebo přijetí žádosti o udělení koncese činí 500 Kč.⁵ Živnostník nemá zákonem stanovenou výši základního kapitálu, nemá zákonem stanovený vklad, jak tomu je u obchodních korporací. Hradí pouze vyřízení živnostenského oprávnění nebo koncesní listiny.

Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost (v.o.s.) je společnost alespoň dvou osob, které se účastní na jejím podnikání nebo správě jejího majetku. Vzájemné právní vztahy společníků se řídí společenskou smlouvou. Společníkem může být fyzická osoba, která splňuje podmínky provozování živnosti, nebo právnická osoba, za níž zmocněnec (fyzická osoba) vykonává práva a povinnosti společníka. Veřejná obchodní společnost vzniká zápisem do obchodního rejstříku. Vkladová povinnost veřejné obchodní společnosti je ponechána na rozhodnutí společníků při sjednání či změně společenské smlouvy. Pokud společenská

³ Ing. Milena Otavová, Ph. D., Mzdová praxe: *Výběr vhodné formy podnikání (OSVČ a spol. s.r.o.) s ohledem na daňovou zátěž* [online]. In: Mzdovapraxe. 1. 9. 2011 [vid. 3. 5. 2018]. Dostupné z: [http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d35034v44669-vyber-vhodne-pravni-formy-podnikani-osvc-a-spol-s-r-o/?search_query=\\$index=551](http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d35034v44669-vyber-vhodne-pravni-formy-podnikani-osvc-a-spol-s-r-o/?search_query=$index=551)

⁴ Ustanovení § 6 odst. 1, § 7 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů

⁵ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

smlouva upravuje vkladovou povinnost, pak společník musí splnit vkladovou povinnost ve lhůtě, způsobem a v rozsahu určených společenskou smlouvou. Pokud by společenská smlouva neukládala lhůtu a způsob splnění vkladové povinnosti, je společník povinen ji splnit v penězích bez zbytečného odkladu po vzniku své účasti ve společnosti.

Společníci mohou splácet své vklady postupně, stanoví-li to společenská smlouva.

Jestliže je společník v prodlení se splacením peněžitého vkladu, pak platí úrok z prodlení ve výši dvojnásobku úroku z prodlení z dlužné částky.

Zákon o obchodních korporacích nestanovuje povinnost vytvářet základní kapitál.⁶

Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným (s.r.o.) může založit minimálně jedna osoba, která se účastní na jejím podnikání nebo správě jejího majetku. Vzájemné právní vztahy v případě založení jedním společníkem se řídí zakladatelskou listinou. V případě založení společnosti více společníky se řídí společenskou smlouvou. Společnost s ručením omezeným vzniká zápisem do obchodního rejstříku. S přijetím nového občanského zákoníku v roce 2014 byl obchodní zákoník nahrazen zákonem o obchodních korporacích, a vkladová povinnost u společnosti s ručením omezeným byla snížena z 200 000 Kč na pouhou 1 Kč, pokud společenská smlouva nestanoví jinak. Výše vkladu může být pro jednotlivé podíly stanovena rozdílně. V případě, že je vklad ve výši 1 Kč, může tak nízký kapitál vypadat nedůvěryhodně ve vysoce konkurenčních oborech nebo může budit dojem, že společníci se společností nemají dlouhodobý záměr. Týká se to hlavně velkých společností zabývajících se například finančním poradenstvím nebo mezinárodním obchodem. Proto se doporučuje dodržet předešlý základní kapitál ve výši 200 000 Kč nebo poněkud vyšší hodnotu vkladu. Existují však obory, u kterých se výše základního kapitálu neboli vkladu neřeší. Důležitá je především kvalita poskytovaných služeb.⁷

Základní kapitál, který tvoří součet vkladů, se zapisuje do obchodního rejstříku. Je veřejně dostupný a tedy třetí strany vědí, že vstupují-li do obchodních vztahů se

⁶ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013.

⁷ MORÁVEK, Daniel. *Chcete založit firmu? Poradím vám, podle čeho zvolit výši základního kapitálu*. In: Podnikatel.cz [online]. 15. 8. 2014 [vid. 30. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/chcete-zalozit-firmu-poradime-vam-podle-ceho-zvolit-vysi-zakladniho-kapitalu/>; MORÁVEK, Daniel. *Eseróčka ta 1 Kč ulehčují zakládání firem, nezapomeňte však na vyšší odpovědnost*. In: Podnikatel.cz [online]. 15. 8. 2014 [vid. 30. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/eserocka-za-1-kc-ulehcuji-zakladani-firem-nezapomente-vsak-na-vyssi-odpovednost/>

společností, jejichž základní kapitál je jedna koruna, musí spoléhat i na jiné zdroje, než je základní kapitál.⁸

Vklad u obchodních společností je zakladatel povinen splatit na zvláštní bankovní účet, který je za tímto účelem otevřen u správce vkladu a nemá možnost s penězi disponovat do doby vzniku společnosti. V případě, že zakladatel do společnosti chce vnést nepeněžitý vklad, musí tak učinit ještě před vznikem dané společnosti. Nepeněžitý vklad je majetkem, jehož hodnota je zjištělná a umožňuje společnosti ho využít v podnikání. Nemovitou věc vkladatel předá správci vkladu spolu s písemným prohlášením o vnesení a úředně ověřenými podpisy. Nesmí se však jednat o práci či službu. Movitá věc se vnese předáním věci správci vkladu. Ocenění vkladu provede znalec a hodnota se uvede ve společenské smlouvě nebo zakladatelské listině. Znalce vybírá přímo zakladatel, soud už jej nejmenuje. Společník nemá právo na vrácení věci po dobu trvání společnosti, ani po jejím zrušení. Peněžitý vklad musí být před vznikem společnosti splacen ve výši 30 % a nepeněžitý vklad celý do své výše.⁹

Se založením obchodní společnosti vznikají určité náklady, jako je soudní poplatek za zápis do obchodního rejstříku a odměna notáře za sepsání notářského zápisu o založení společnosti.

Zápis provedený přímo notářem ve formě notářského zápisu obsahuje jen povinné náležitosti vyjmenované zákonem o obchodních korporacích a občanským zákoníkem a vkladová povinnost musí být splněna jen v penězích, neakceptuje se forma nepeněžitého vkladu. Společenská smlouva nebo zakladatelská listina musí obsahovat ustanovení o firmě, sídlu, předmětu podnikání, určení společníků a jejich vklady a podíly, počet jednatelů, způsob jejich jednání, výše základního kapitálu, určení správce vkladu a vkladovou povinnost zakladatelů. Při splnění výše zákonem stanovených podmínek činí soudní poplatek za zápis do obchodního rejstříku 0 Kč.¹⁰

⁸ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013.

⁹ VYCHOPEN, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 3., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016.

¹⁰ Ustanovení § 11 odst. 8 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů; Ustanovení § 8 odst. 1, § 15 odst. 3, § 146 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů; Ustanovení § 123 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů; Ustanovení § 108 až 118 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů

Odměna notáře za sepsání notářského zápisu podle položky A sazebníku odměny notáře za úkony notářské činnosti a za úkony některé jiné činnosti činí nejméně 4 000 Kč. Po rekodifikaci v roce 2014 činí odměna notáře 2 000 Kč, pokud sepsání notářského zápisu o založení společnosti s ručením omezeným, obsahuje jen povinné náležitosti předepsané občanským zákoníkem a zákonem o obchodních korporacích, pokud je vkladová povinnost ve formě peněžní, a jestliže notář, který notářský zápis sepsal, provede zápis společnosti do obchodního rejstříku.¹¹

K dalším minimálním nákladům na založení obchodní společnosti patří:

- odměna notáře podle tarifní hodnoty za sepsání notářského zápisu o osvědčení pro zápis do veřejného rejstříku ve výši 1 000 Kč,
- odměna notáře stanovená pevnou sazbou za provedení zápisu do obchodního rejstříku ve výši 300 Kč,
- odměna notáře stanovená pevnou sazbou za vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů ve výši 100 Kč,
- poplatek za ohlášení živnosti ve výši 1 000 Kč,
- poplatek za úřední ověření podpisů na souhlas s umístěním sídla ve výši 30 Kč,
- poplatek za výpis z katastru nemovitostí ve výši 100 Kč,
- poplatek za úřední ověření podpisů společníků nebo jednatelů na souhlas se zápisem do obchodního rejstříku ve výši 30 Kč.¹²

Všechny náklady související se založením společnosti se evidují a uchovávají se jejich účetní doklady a při otevření účetních knih se zahrnou do účetnictví jako zřizovací výdaje.¹³

2.2 Ručení a odpovědnost

V případě rozhodování, kterou právní formu podnikání zvolit, můžou pomoci podnikateli také faktory ručení a odpovědnosti, které jednotlivé formy podnikání

¹¹ Vyhláška č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky

¹² Ustanovení § 109 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů; Vyhláška č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky; Sazebník část I zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹³ OTAVOVÁ, Milena. *Daně a právo v praxi*. Praha: Wolters Kluwer. 2014, č. 7-8. s. 39.

představují. Podnikatel při svém rozhodování musí zvážit, jakou podnikatelskou aktivitou se bude zabývat, jaké má zákazníky, jak velká může být případná škoda, kterou způsobí a jak se může tato škoda dotknout jeho majetku a majetku jeho rodiny. Zda se bude jeho podnikatelská aktivita zabývat pouze prodejem svých služeb zákazníkům, kde mu nehrozí zvýšené riziko zodpovědnosti nebo naopak ví, že se bude zabývat prodejem zboží, služeb, kterým na sebe přebírá i větší míru rizika. Např. podnikatel, který poskytuje služby formou zprostředkování, nepřebírá na sebe tak velké riziko jako podnikatel, který poskytuje služby v oblasti prodeje zboží koncovým klientům, kde na sebe přebírá daleko větší zodpovědnost formou záruky, reklamace za zboží nebo podnikatel, který poskytuje služby v oblasti stavebnictví, kde je také daleko větší míra zodpovědnosti nejen v zodpovědnosti za škodu, ale také v zodpovědnosti dostání si svých závazků.

Fyzická osoba

Z pohledu ručení patří mezi nejméně výhodné právní formy podnikání fyzická osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění (živnostník). Živnostník totiž ručí celým svým majetkem a tím riskuje, že může přijít o celý svůj osobní majetek. Nezohledňuje se, zda úpadek zavinila sama nebo to byla chyba třetí osoby. Příkladem z praxe může být včasné nezaplacení pohledávky odběratelem a důsledkem toho se fyzická osoba ocitla v insolvenci. Všechny dluhy zůstavitele přechází na dědice (např. rodina) pokud zákon nestanoví jinak.¹⁴

Nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky došlo ke změně odpovědnosti fyzických osob za přestupky. Nově se posuzuje odpovědnost fyzických osob stejně jako odpovědnost osob právnických. Zákon vychází z principu objektivní odpovědnosti a není vyžadováno zavinění. Odpovědnost fyzických osob vzniká z definice přestupku, kdy:

- fyzická osoba spáchá jednání, které zákon označuje za přestupek,
- podnikatel nebo jiná osoba se dopustí jednání, jimž je přičitatelné,¹⁵
- fyzická osoba spáchala přestupek při podnikatelské činnosti nebo v souvislosti s ní.¹⁶

¹⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ Přičitatelné jednání podnikající fyzické osobě je tehdy, pokud se jej dopustí fyzická osoba sama

¹⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

Veřejná obchodní společnost

V případě veřejné obchodní společnosti odpovídá společnost za závazky celým svým majetkem a společníci ručí za závazky celým svým majetkem společně a nerozdílně. Tím společnosti vyplývá povinnost splnit veškeré své závazky. V případě, že by majetek, se kterým společnost hospodaří, nestačil na úhradu všech závazků, nastupuje ručitelský závazek jejich společníků jako ručitelů. Tento závazek vzniká ze zákona a společníci ho nemohou úpravou společenské smlouvy nijak měnit. To znamená, že při úpadku společnosti mohou společníci přijít o svůj majetek.

Jestliže během chodu společnosti přistoupí další společník, ručí za dluhy vzniklé již před jeho přistoupením. Společník však může požadovat plnou náhradu za poskytnuté plnění a náhradu nákladu s tím spojených po ostatních společnících.¹⁷

Při zániku účasti společníků ve společnosti ručí společníci za dluhy, které vznikly v době, kdy byli společníky, celým svým majetkem a solidárně.

Při zrušení společnosti s likvidací ručí společníci celým svým majetkem a solidárně, a mezi sebou se vyrovnají stejným způsobem, jako při ručení za trvání společnosti.¹⁸

Společníci mají stejnou odpovědnost, jako fyzické osoby.

Společnost s ručením omezeným

Jako nejvýhodnější právní formou podnikání z pohledu ručení je založení společnosti s ručením omezeným. Důvodem je omezené ručení společníků za dluhy společnosti. Společnost ručí za závazky celým svým majetkem a společníci ručí za závazky společně a nerozdílně pouze do výše svého nesplaceného vkladu. Jestliže společnost s ručením omezeným založí dva společníci a každý z nich se zaváže splatit peněžitý vklad ve výši 200 000 Kč, ručí společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili svou vkladovou povinnost.¹⁹ Jestliže však jeden společník splatí celý svůj vklad ve výši 200 000 Kč, ale druhý společník splatí jen 100 000 Kč, ručí společně a nerozdílně do výše 100 000 Kč. Za závazky přestanou ručit v momentě splacení své vkladové povinnosti a tuto změnu zapíší do obchodního rejstříku. Tato právní úprava zůstala stejná jako předešlá

¹⁷ Ustanovení § 110 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů; CHALUPA, Ivan, David REITERMAN a Jan GRINC. *Základy soukromého práva*. VII, Obchodní korporace: veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným. V Praze: C. H. Beck, 2017.

¹⁸ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praze: C. H. Beck, 2013.

¹⁹ Ustanovení § 132 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

právní úprava před rokem 2014. Změna se dotkla jednatelů, kteří jednají za společnost na venek a přebírají tak zodpovědnost za to co se společnosti stalo.

Jednatelé plní funkci statutárního orgánu a jsou jmenováni do funkce valnou hromadou společnosti, která se skládá ze společníků společnosti. Jednateli přísluší obchodní vedení společnosti. Společnost může do funkce ustanovit jednoho nebo více jednatelů. Tito jednatelé neručí za závazky společnosti, pokud řádně plní všechny své zákonné povinnosti. Mezi hlavní funkci jednatele patří vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře. Pokud se stane, že jednatel nejedná v souladu se zákonem, neplní funkci s péčí řádného hospodáře a způsobí společnosti škodu, odpovídá za tuto škodu. Pokud nastane situace, že jednatel škodu neuhradí a věřitelé nemohou dosáhnout k uspokojení své pohledávky z majetku společnosti pro její platební neschopnost, ručí za závazky společně a nerozdílně všichni jednatelé.

V případě, že je sporné, zda jednatel jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno tento jednatel.²⁰

Společnost s ručením omezeným odpovídá za své závazky a ty jsou uspokojovány z majetku společnosti nikoliv však z majetku společníka.

Nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich došlo k upravení postavení právnických osob za přestupky. Právnická osoba naplňuje podmínky přestupku, pokud například:

- naplnila znaky skutkové podstaty,
- fyzická osoba se dopustila jednání, které je přičitatelné právnické osobě,
- fyzická osoba porušila povinnost uloženou právnické osobě a apod.

Pokud právnická osoba prokáže, že vynaložila veškeré úsilí k zabránění přestupku, zproští se odpovědnosti za přestupek.²¹

²⁰ CHALUPA, Ivan, David REITERMAN a Jan GRINC. *Základy soukromého práva*. VII, Obchodní korporace: veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným. V Praze: C. H. Beck, 2017.; ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praze: C. H. Beck, 2013.

²¹ Ustanovení § 20 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

2.3 Cizí kapitál

Pod pojmem cizí kapitál si představíme dluhy podniku, které musí podnik v určené době splatit. Představuje závazky podnikatele vůči jiným subjektům. Hlavním zdrojem financování svého podnikání by mělo být použití vlastních finančních prostředků. Podnikatelé využívají cizí kapitál k překlenutí doby, po kterou si nevystačí s vlastním kapitálem. Využívají ho zejména pro rozjezd i rozvoj svého podnikání. Někdy se stává, že cizí kapitál je levnější než vlastní kapitál, protože úroky může podnikatel zahrnout do základu daně a snížit si tak zaplacenou daň.

Cizí kapitál (cizí zdroje), rozdělujeme na:

a) krátkodobé závazky, které se dělí na:

- krátkodobé bankovní úvěry,
- dodavatelské úvěry,
- odběratelské úvěry,
- půjčky,
- závazky k zaměstnancům,
- nezaplacené daně.

b) dlouhodobé závazky, které se dělí na:

- dlouhodobé bankovní úvěry,
- termínované půjčky,
- vydané podnikové cenné papíry,
- směnky vlastní a cizí,
- leasingové dluhy.²²

Fyzická osoba

Získání cizího kapitálu pro fyzickou osobu bývá obvykle složité. Má jen velmi omezený přístup k cizím zdrojům a ke svému podnikání často využívá vlastní zdroje. Cizí kapitál může využít formou úvěru. V dnešní době většina bankovních institucí neposkytuje finanční prostředky začínajícím podnikatelům s historií podnikání méně než dva roky. Lze ale také najít výjimky, kdy bankovní instituce nabízí začínajícím podnikatelům financování prostřednictvím povoleného debetu u svého podnikatelského účtu bez nutnosti

²² MRKVIČKA, Josef a Jiří STROUHAL. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: INSTITUT CERTIFIKACE ÚČETNÍCH, 2011.

vyhodnocení finanční situace a předloženého daňového přiznání do výše 100 tisíc Kč. Další možnosti, jak získat finanční prostředky od bankovní instituce je předložení dobře zpracovaného podnikatelského projektu, který obsahuje veškeré náležitosti, které bankovní instituce požaduje. V tomto případě je možné, že bankovní instituce poskytne finanční prostředky začínajícím podnikatelům, ale ne všechny bankovní instituce tuhle možnost nabízejí.

Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost stejně jako fyzická osoba má také velmi omezený přístup k získání cizího kapitálu. Jelikož se jedná o osobní společnost, kdy společníci nemají povinnost vkládat vklady a tvořit základní kapitál, je pro ni velmi složité získat cizí kapitál ve formě bankovního úvěru. Často využívá vlastní zdroje.

Společnost s ručením omezeným

Oproti fyzické osobě a veřejné obchodní společnosti má podstatně lepší přístup k získání cizího kapitálu společnost s ručením omezeným. Společnost může získat prostředky ke svému podnikání kromě formy bankovního úvěru také např. formou zápůjčky od společníka, navýšením základního kapitálu, formou tichého společníka, příplatkem do kapitálového fondu nebo fúzí.

Zápůjčka od společníka

Jedná se o poskytnutí vlastních peněžních prostředků společnosti od společníka. Smlouva o zápůjčce může být uzavřena jako bezúročná nebo jako úročená.²³ Jestliže jsou předmětem zápůjčky peníze, je smlouva o zápůjčce podobná smlouvě o úvěru, avšak se jedná o různé smluvní typy. Společník může společnosti poskytnout peněžní prostředky také na základě smlouvy o úvěru.²⁴

²³ nástroj daňové optimalizace

²⁴ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: prakticky včetně účetnictví a daní*. 12. přepracované vydání. Olomouc: ANAG, 2016.; Ustanovení § 2390 až § 2394 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Navýšení základního kapitálu

Navýšení základního kapitálu lze čtyřmi způsoby. Mezi efektivní způsoby navýšení kapitálu, kdy se zároveň zvýší i aktiva společnosti, patří způsob převzetí vkladové povinnosti ke zvýšení dosavadních vkladů a způsob převzetí vkladové povinnosti k novému vkladu. Dále lze navýšit základní kapitál z vlastních zdrojů nebo kombinací externích a vlastních zdrojů.

Důvody pro zvyšování základního kapitálu jsou různé. Může tím být přistoupení nového společníka, získání nových vlastních zdrojů k financování plánovaných investic, povinnost vyplatit společníka, jehož účast ve společnosti zanikla.

Ve společnosti s ručením omezeným rozhoduje o zvýšení základního kapitálu valná hromada, a to nejméně dvoutřetinovou většinou hlasů všech společníků. Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů, nebo kombinací převzetí vkladové povinnosti a vlastních zdrojů se zapisují do obchodního rejstříku.²⁵

Tichý společník

Tichým společníkem může být jak fyzická, tak právnická osoba, která poskytne vklad do podnikání. Jedná se o pasivní účast ve společnosti, jelikož se tichý společník neúčastní na podnikání. Jeho jméno zůstává neznámé, nezapisuje se do obchodního rejstříku, ale je oprávněn nahlížet do dokladů a účetních záznamů ve společnosti. Smlouva o tichém společníkovi musí být vždy uzavřena písemně. Tichý společník může působit ve fyzické osobě, veřejné obchodní společnosti a společnosti s ručením omezeným.²⁶

Příplatky

Poskytnutím příplatku mimo základní kapitál dochází k efektivnímu zvyšování vlastního kapitálu, ale nedochází k posílení pozice společníků ve společnosti. Příplatky se dělí na povinné a dobrovolné.²⁷

U povinného příplatku musí být splněny tři podmínky. Jedná se o určení příplatkové povinnosti společenskou smlouvou, valná hromada musí rozhodnout o příplatku a forma příplatku může být jediné peněžité (v české i cizí měně). Příplatky jsou poskytovány podle poměru podílů na základním kapitálu společníků ve společnosti, nestanoví-li společenská

²⁵ SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer, 2015.

²⁶ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešení v s.r.o. 5.*, aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016.

²⁷ Ustanovení § 162 – 166 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

smlouva jinak. Dobrovolný příspěvek není potřeba schválit valnou hromadou, není potřeba stanovení takového příspětku společenskou smlouvou, ale je pouze podmíněn souhlasem jednatele společnosti. Příplatek může být jak v peněžitě, tak v nepeněžitě formě. V praxi je poskytnutí příspětku častěji uplatňováno, protože je administrativně jednodušší než zvýšení základního kapitálu.²⁸

O vrácení dobrovolného a povinného příspětku může rozhodnout, valná hromada. Při svém rozhodování s vrácením příspětku nesmí přivodit společnosti úpadek.²⁹

Fúze

Fúzi dochází k sloučení, splynutí společností, kdy pokračuje jen jedna společnost, která nabude aktiv i pasiv společností, které zanikly.³⁰

Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev umožňuje fúzi pouze společností se stejnou právní formou podnikání. Statutární orgán musí sepsat dokument, ve kterém uvádí přesný plán fúze a určuje rozhodný den fúze. Pokud půjde o fúzi splynutím, musí statutární orgán nechat ocenit majetek znalcem. Pokud by docházelo k fúzi sloučením, znalec ocení majetek pouze v případě, že by docházelo k navýšení anebo vzniku nových obchodních podílů. Jakmile je vyhotoven kompletní dokument o prováděné fúzi musí ho schválit všichni společníci nebo valná hromada všech společností.³¹

2.4 Zrušení fyzické osoby, obchodní společnosti

Z praxe bývá nejjednodušší zrušení podnikání u fyzické osoby oproti obchodním společnostem, kde je nutné provádět likvidaci společnosti.

Fyzická osoba

Fyzická osoba může přerušit nebo zrušit své podnikání. Přerušit podnikání může až na několik let. Přerušením podnikání pouze svou činnost, živnost pozastavuje, kdežto zrušením podnikání svou činnost, živnost ruší úplně. Podnikatel přerušení nebo zrušení svého živnostenské oprávnění musí ohlásit na živnostenský úřad, finanční úřad, správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovnu, u které je přihlášený. Jedinou nevýhodou

²⁸ SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer, 2015.

²⁹ Ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ Zákon č. 125/2018 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů

³¹ NESNÍDAL, Jiří. *Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev: zákon s komentářem*. Český Těšín. Poradce, 2015, č. 10.

přerušení podnikání oproti zrušení podnikání je, že přerušením živnost nezaniká. Uplynutím doby, pro kterou je živnost pozastavena, se živnost znovu obnoví. Fyzická osoba si tak musí sama hlídat obnovení živnosti, jinak pro ni platí povinnost platit zálohy na zdravotní a sociální pojištění automaticky.³²

Veřejná obchodní společnost

Největším rizikem veřejné obchodní společnosti je možné zrušení nedopatřením společníků, jestliže nedodrží zákonem stanovený počet společníků.

V případě odstoupení jednoho ze společníků dle společenské smlouvy, je nutné přistoupení nového společníka dříve nebo maximálně ve stejný den, kdy stávajícímu společníkovi vyprší výpovědní lhůta na účasti ve společnosti. Jestliže by k tomu nedošlo, společnost se zruší dnem, kdy společníkovi skončila jeho účast. Veřejná obchodní společnost je zrušena výmazem z obchodního rejstříku.³³

Společnosti s ručením omezeným

Zrušení společnosti s ručením omezeným³⁴ proběhne s pomocí likvidace³⁵ nebo bez likvidace. V praxi lze likvidaci pověřit specializovanou firmou, která provede veškeré náležitosti, které jsou nutné pro výmaz z obchodního rejstříku. Nejběžnější způsob likvidace obchodní společnosti je její prodej z důvodu menší finanční a administrativní zátěže.

Společnost lze zrušit:

- právním jednáním, kdy dojde ke zrušení společnosti s likvidací,
- dosažením účelu, pro který byla společnost založena a společnost se zruší s likvidací,
- uplynutím doby, na kterou byla společnost založena a zrušení společnosti proběhne s likvidací,
- rozhodnutím soudu, společnost se zruší s likvidací,
- přeměnou společnosti, která proběhne bez likvidace,
- insolvenčním řízením, kdy se jedná o zrušení společnosti bez likvidace.

³² Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

³³ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3.

³⁴ Ustanovení § 241 a 242 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ Ustanovení § 172, § 187 - 209 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Bez likvidace se společnost ruší, přechází-li její jmění na právního nástupce.

Účelem likvidace je vypořádání majetku zrušené obchodní společnosti, vyrovnání dluhů věřitelům a naložení s čistým majetkovým zůstatkem, který vyplýne z likvidace, podle zákona. Jakmile vstoupí společnost do likvidace, ustanoví příslušný orgán společnosti likvidátora. Likvidátorem může být osoba způsobilá být členem statutárního orgánu. Pokud je společnost v likvidaci a nebyl-li likvidátor ustanoven, vykonávají jeho působnost všichni členové statutárního orgánu. Pokud nebyl ustanoven likvidátor podle občanského zákoníku, jmenuje likvidátora soud i bez návrhu. Po dobu likvidace společnost užívá svůj název s dodatkem „v likvidaci“. Společnost s ručením omezeným je zrušena výmazem z obchodního rejstříku.³⁶

2.5 Shrnutí

Největší rozdíl u právních forem podnikání je mezi fyzickou osobou, veřejnou obchodní společností a společností s ručením omezeným. Z pohledu založení, rozhodování a vkladové povinností v podnikání je podnikání formou fyzické osoby a veřejné obchodní společnosti mnohem jednodušší a finančně méně nákladné oproti podnikání formou společnosti s ručením omezeným. Pokud by bylo pro podnikatele důležité vybírat formu právního podnikání z hlediska odpovědnosti v rámci jeho podnikatelské aktivity, je nejlepší formou i přes všechny náklady na založení společnosti a administrativní náročnost mnohem výhodnější a bezpečnější podnikání formou společnosti s ručením omezeným. Pro rychlejší přehled ještě uvádím níže výhody, nevýhody jednotlivých právních forem podnikání a jejich obecné povinnosti nutné k založení.

³⁶ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: prakticky včetně účetnictví a daní*. 12. přepracované vydání. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7554-037-9.

Výhody a nevýhody

Tabulka 2.1: Výhody a nevýhody fyzické osoby

Fyzická osoba	
Výhody	Nevýhody
Sám za sebe rozhoduje	Ručení celým svým majetkem
Žádný základní kapitál	Omezené kapitálové zdroje
Zdanění zisku jako příjem vlastníka	Omezení cizího kapitálu (menší šance na získání úvěru)

Zdroj: vlastní zpracování na základě shrnutí z kapitoly

Tabulka 2.2: Výhody a nevýhody veřejné obchodní společnosti

Veřejná obchodní společnost	
Výhody	Nevýhody
Sám za sebe rozhoduje	Ručení celým svým majetkem
Není nutné vnést vklad do společnosti	Omezené kapitálové zdroje
Zdanění zisku jako příjem vlastníka	Omezení cizího kapitálu (menší šance na získání úvěru)
	Nutnost 2 a více společníků

Zdroj: vlastní zpracování na základě shrnutí z kapitoly

Tabulka 2.3: Výhody a nevýhody společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným	
Výhody	Nevýhody
Snadné založení (1 Kč)	Vyšší pravděpodobnost získání vyšší půjčky
Omezené ručení	Rozpory při rozhodování ohledně firmy
Vyšší kapitálové zdroje (spojením majetků)	Firma je vázána na společníky společnosti
1 společník nebo více společníků	

Zdroj: vlastní zpracování na základě shrnutí z kapitoly

3. Ekonomické aspekty podniku a daňová zátěž

3.1 Základ daně obecně

„Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, převyšují výdaje (náklady), a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období; rozdíl se upraví podle tohoto zákona.“³⁷

Základem daně se rozumí předmět daně v měrných jednotkách, ze kterého se daň vybírá. Předměty daně se dělí do 3 skupin na:

- majetkové daně,
- daně z příjmů neboli důchodové daně,
- daně ze spotřeby.

Základ daně je stavová nebo toková veličina. O stavovou veličinu se jedná v případě, že se stanoví k určitému datu. Toková veličina se načítá za stanovené období, zpravidla tím je zdaňovací období. Zdaňovací období je časový interval, za který se vyměřuje daňová povinnost. Základním obdobím je 12 měsíců, tzv. kalendářní rok. U daní ze spotřeby je nejčastějším zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc.³⁸

3.2 Daň z příjmu fyzických osob

Veškeré zdanitelné příjmy jednotlivců podléhají dani z příjmů fyzických osob.³⁹ Mezi tyto poplatníky se řadí daňoví rezidenti České republiky nebo daňoví nerezidenti. Na daňové rezidenty se vztahuje neomezená daňová povinnost jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Daňoví nerezidenti mají daňovou povinnost vztahující se jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky.⁴⁰

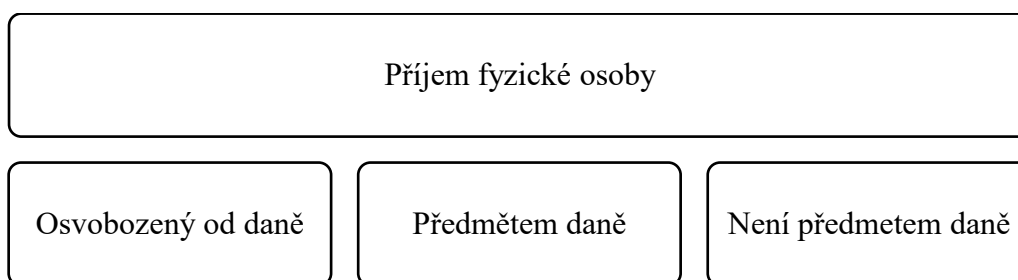
³⁷ Ustanovení § 23 odst. zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

³⁸ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2016. 13., aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2016.

³⁹ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰ Ustanovení § 2 odst. 2, odst. 3, odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Schéma 3.1: Příjem fyzické osoby

Zdroj: vlastní zpracování na základě odborné literatury⁴¹

Předmětem daně z příjmu jsou příjmy:

- ze samostatné činnosti,
- ze závislé činnosti,
- z kapitálového majetku,
- z nájmu,
- ostatní příjmy.⁴²

Každý z těchto pěti druhů příjmů je považován jako tzv. dílčí základ daně.

Příjmy jsou peněžní i nepeněžní, ale v případě nepeněžního příjmu je potřeba jejich ocenění. V některých případech vyžaduje zákon o dani z příjmů ocenění nepeněžních příjmů znaleckým posudkem.

V zákoně o daních z příjmů je dále uvedeno, které příjmy nejsou předmětem daně z příjmů fyzických osob⁴³. Jedná se například o příjem získaný převodem majetku mezi osobami blízkými, úvěry a půjčky s výjimkou⁴⁴ a příjmy z rozšíření nebo vypořádání společného jmění manželů.

Některé příjmy, které jsou předmětem daně, jsou osvobozeny. Nejdůležitější skupiny osvobozených příjmů jsou důchody a sociální transfery, některé příjmy z prodeje majetku, některé bezúplatné příjmy, náhrady škody a pojistná plnění s výjimkami a některé výhry.

Za zdaňovací příjmy se označují příjmy, které jsou předmětem daně a nejsou osvobozeny.⁴⁵

⁴¹ BRYCHTA, Ivan a Jiří VYCHOPENĚ. *Daň z příjmů 2017*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

⁴² Ustanovení § 6 – 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ Ustanovení § 3 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ Ustanovení § 3 odst. 4 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ Ustanovení § 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

3.2.1 Daň z příjmů fyzických osob OSVČ

Příjmy fyzických osob OSVČ jsou označovány za dílčí základ daně osob samostatně výdělečné činných.⁴⁶

3.2.1.1 Rozdělení příjmů

Příjmy jsou rozdělovány na příjmy z podnikání a příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti.

Mezi příjmy z podnikání patří:

- příjem ze živnosti,
- příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem z jiného podnikání než ze živnosti a zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.

Mezi příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti, pokud nepatří mezi příjmy ze závislé činnosti, patří:

- příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, společně s příjmy z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl,
- příjem z výkonu nezávislého povolání (např. tlumočnick, herec, umělec, sportovec),
- příjem z nájmu majetku, který je zařazen v obchodním majetku.⁴⁷

3.2.1.2 Rozdělení výdajů

Osoba samostatně výdělečně činná může uplatnit výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, které souvisejí s její ekonomickou činností.⁴⁸ Výdaje se rozdělují na výdaje daňové a nedaňové.

⁴⁶ Ustanovení § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ BRYCHTA, Ivan a Jiří VYCHOPĚŇ. *Daň z příjmů 2017*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

⁴⁸ Ustanovení § 24 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Mezi výdaje daňové můžeme uplatnit výdaje na:

- provozní výdaje,
- výdaje vynaložené na bezpečnost a ochranu zdraví při práci,
- cestovní náhrady,
- výdaje na reklamu a propagaci,
- nájemné spojené s ekonomickou činností,
- platbu silniční daně,
- škody způsobené živelnou pohromou,
- mzdy,
- bankovní poplatky.

Mezi výdaje nedaňové patří zejména výdaje na:

- reprezentaci,
- penále a úroky z prodlení,
- pojistné na sociální a zdravotní pojištění hrazené osobou samostatně výdělečně činnou,
- osobní potřebu poplatníka,
- poskytnuté peněžní dary,
- daň z příjmu podnikatele a odvod DPH,
- manka a škody.⁴⁹

Výdaje lze uplatnit ve skutečné výši nebo pomocí výdajů stanovených procentem z příjmů upravené zákonem o daních z příjmů. Pokud se osoba samostatně výdělečně činná rozhodne evidovat výdaje ve skutečné výši, je povinna vést tzv. daňovou evidenci. V případě uplatňování výdajů stanovených procentem z příjmů, nemusí vést evidenci výdajů v prokázané výši, tzn. že nevede daňovou evidenci.⁵⁰

Osoba samostatně výdělečně činná si může sama zvážit, zda pro ni bude výhodnější uplatnění skutečných výdajů nebo výdajů stanovených procentem z příjmů.

Zákon o daních z příjmů umožňuje osobě samostatně výdělečně činné uplatnit místo skutečných nákladů na pohonné hmoty paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem. Paušál lze uplatnit ve výši 5 000 Kč za měsíc. V případě používání

⁴⁹ SEDLÁKOVÁ, Eva. *Daňové a nedaňové výdaje*. Český Těšín: Poradce, 2017.

⁵⁰ BRYCHTA, Ivan a Jiří VYCHOPĚŇ. *Daň z příjmů 2017*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

osobního automobilu zaměstnancem pro osobní účely nebo pro osobní účely fyzické osoby se uplatní krácený paušál, a to ve výši 4.000 Kč. Paušál lze uplatnit nanejvýš na 3 osobní automobily.⁵¹

3.2.1.2.1 Daňová evidence

Daňová evidence je vymezena pro účely stanovení základu daně z příjmů ze samostatné činnosti. Poplatník vede příjmy a výdaje v členění na daňové a nedaňové, a dále vede knihy pohledávek, závazků a majetku zařazeného do podnikání.⁵² Je povinen provádět inventarizaci⁵³ zásob, hmotného majetku, pohledávek a dluhů, a to k poslednímu dni zdaňovacího období. O inventarizaci vyhotovuje zápis a upraví základ daně o případné zjištěné rozdíly. Pokud poplatník na konci zdaňovacího období či v jeho průběhu zjistí např. úbytek zásob, aniž by je prodal či použil pro svoji podnikatelskou činnost, jedná se o škodu na straně poplatníka. Příslušné výdaje spojené s pořízením zásob jsou daňovým výdajem do výše náhrady.

Daňovou evidenci je nutné uschovávat za všechna zdaňovací období, pro která neskončila lhůta pro vyměření daně.⁵⁴

3.2.1.2.2 Daňové výdaje procentem z příjmu

Pokud se poplatník rozhodne neevidovat skutečné výdaje na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů pro zjištění základu daně, uplatní daňové výdaje procentem z příjmů.

Zákonem o daních z příjmů je stanovena výše limitů pro daňové výdaje. Jedná se o:

- 80 % z příjmů z řemeslných živností,
- 60 % z příjmů ze živností volných, vázaných a koncesovaných,
- 40 % z příjmů ze samostatné činnosti,
- 30 % z příjmů z pronájmu, z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.

⁵¹ UVÍROVÁ, Lenka. *Paušální výdaje na dopravu*. In: Portál.pohoda.cz [online]. 5. 4. 2013 [vid. 7. 4. 2018]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/pausalni-vydaje-na-dopravu-1/>

⁵² SEDLÁKOVÁ, Eva. *1000 řešení: daň z příjmů – DPH- ZP – mzdy a odvody*. Český Těšín. Poradce, 2016, č. 7-8.

⁵³ Ustanovení § 7 odst. 4 zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ PELC, Vladimír a Petr PELECH. *Daně z příjmů: s komentářem: 2016: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, s komentářem, účinný pro rok 2016, zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, s komentářem, účinný pro rok 2016, vyhlášky, pokyny a sdělení GFŘ a MF ČR, judikatura*. 16. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, 2016.

Procentní výdaje nelze uplatnit z celé částky příjmů, ale pouze z příjmů do výše 2 000 000 Kč pro zdaňovací období roku 2017. Pro zdaňovací období roku 2018 došlo ke změně výše uplatnění procentních výdajů z celkových příjmů do výše 1 000 000 Kč. Od 1. 1. 2018 podle přechodných ustanovení⁵⁵ lze uplatnit výdaje z celkových příjmů do výše 1 000 000 Kč také v roce 2017, za podmínek možnosti uplatnění slevy na manželku a daňové zvýhodnění na děti.⁵⁶

3.2.2 Daň z příjmu fyzických osob zaměstnanců

Příjmy fyzických osob zaměstnanců jsou označovány za dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti.⁵⁷ Poplatníci daně z příjmů ze závislé činnosti jsou fyzické osoby nazývaní zaměstnanci a plátce daně za zaměstnance je nazýván zaměstnavatel.

Závislá činnost je vykonávána podle pokynů zaměstnavatele, a to jeho jménem, v jeho stanovených hodinách, za použití jeho pracovních pomůcek a strojů, a v jeho stanoveném místě.

3.2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti

Mezi příjmy ze závislé činnosti patří:

- „příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazu plátce,“⁵⁸
- příjmy za práci člena družstva, společníka ve společnosti s ručením omezeným a komanditisty v komanditní společnosti,
- odměna člena orgánu právnické osoby i orgánu právnické osoby a odměna likvidátora,
- příjmy plynoucí v souvislosti se dřívějším, současným nebo budoucím pracovněprávním vztahem, které vyplácí zaměstnavatel nebo jiná osoba (např. náhrada mzdy).⁵⁹

⁵⁵ Čl. II zákona č. 170/2017 Sb., přechodná ustanovení

⁵⁶ Ustanovení § 35ca zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁷ Ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ Ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2016. 13., aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2016.

3.2.2.2 Nepeněžní příjmy

Příjmem ze závislé činnosti není jen mzda vyplácená zaměstnanci na bankovní účet nebo v hotovosti. Příjmem může být i nepeněžní příjem ve formě plnění prováděného zaměstnavatelem za zaměstnance nebo v jeho prospěch.⁶⁰

Nepeněžní příjem ze závislé činnosti je také příjem z bezplatně poskytnutého motorového vozidla zaměstnavatelem zaměstnanci.⁶¹

3.2.3 Sociální a zdravotní pojištění fyzických osob

3.2.3.1 Pojistné na sociální zabezpečení

Pojistné na sociální zabezpečení zajišťuje Česká správa sociálního zabezpečení neboli ČSSZ⁶² a zahrnuje platby na:

- nemocenské pojištění,
- důchodové pojištění,
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Výše pojistného se stanoví z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období tzv. procentní sazbou.

Vyměřovacím základem pro zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti, který se snižuje o náhradu škody, odstupné, odchodné, odbytné a odměna při skončení funkčního období, věnostní přídavek horníků, jednorázovou sociální pomoc a plnění poskytnuto poživateli starobního nebo invalidního důchodu po uplynutí jednoho roku ode dne skončení pracovního poměru. Vyměřovací základ pro OSVČ je částka, kterou si sama určí, ne méně než 50 % dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení. Maximální vyměřovací základ v roce 2017 může dosáhnout výše 1 355 136 Kč.

Vyměřovací základ zaměstnance je jeho zdanitelný příjem.⁶³

⁶⁰ BRYCHTA, Ivan a Jiří VYCHOPENĚ. *Daň z příjmů 2017*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017.; Zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 6 odst. 3

⁶¹ Ustanovení § 6 odst. 6 zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁶² Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku, ve znění pozdějších předpisů

⁶³ ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Výše a platba pojistného*. In: ČSSZ [online]. 1. 12. 2017 [vid. 6. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/vyse-a-platba-pojistneho/>

Tabulka 3.1: Sazby pojistného

Položka	Zaměstnavatel	Zaměstnanec	Fyzická osoba (OSVČ)
Sociální pojištění z toho:	25 %	6,5 %	29,2 % + 2,3 %
- nemocenské pojištění	2,3 %		2,3 %
- důchodové pojištění	21,5 %		28 %
- pojistné na státní politiku zaměstnanosti	1,2 %		1,2 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze zákona⁶⁴

OSVČ je povinna hradit důchodové pojištění a pojistné na státní politiku zaměstnanosti, ale není povinna účastnit se nemocenského pojištění. Dále je povinna během roku hradit zálohy na pojistné na sociální zabezpečení. Měsíční minimální zálohy na sociální pojištění pro rok 2017 činí 2 061 Kč a pro rok 2018 činí 2 189 Kč.

3.2.3.2 Veřejné zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění je zákonné pojištění, ze kterého je hrazena poskytovaná péče. (plně nebo částečně).⁶⁵

Mezi plátce pojistného jsou uvedeni pojištěnci, zaměstnavatelé a stát.

Výše pojistného se stanoví z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období tzv. procentní sazbou.

Vyměřovacím základem pro zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti, který se snižuje o náhradu škody, odstupné, odchodné, odbytné a odměna při skončení funkčního období, věnostní přídavek horníků, jednorázovou sociální pomoc a plnění poskytnuto poživateli starobního nebo invalidního důchodu po uplynutí jednoho roku ode dne skončení pracovního poměru.

Vyměřovací základ pro OSVČ je 50 % dílčího základu daně příjmů ze samostatné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení. Minimálně ve výši 169 392 Kč pro rok 2017. Maximální vyměřovací základ není u veřejného zdravotního pojištění stanoven. Vyměřovací základ zaměstnance je jeho zdanitelný příjem.⁶⁶

⁶⁴ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁶ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2016. 13., aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2016.

Tabulka 3.2: Sazby zdravotního pojištění

Položka	Zaměstnavatel	Zaměstnanec	Fyzická osoba (OSVČ)
Zdravotní pojištění	9 %	4,5 %	13,5 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze zákona⁶⁷

Osoba samostatně výdělečně činná je povinna hradit minimální zálohy na zdravotní pojištění. Měsíční minimální zálohy na zdravotní pojištění pro rok 2017 činí 1 906 Kč a pro rok 2018 činí 2 024 Kč.

3.2.3.3 Výpočet

Příklad na sociálního pojištění OSVČ

Podnikatel XY podniká na živnost volnou, má jedno dítě a splácí úvěr na bytové potřeby. Jeho příjmy za rok 2017 činily 985 000 Kč a výdaje spojené s podnikáním dosáhly výše 400 000 Kč. Podnikatel může uplatňovat výdaje ve skutečné výši nebo výdeje procentem z příjmů ve výši 60 % (podle druhu příjmů z podnikání). V průběhu roku uhradil zálohy na sociálním pojištění ve výši 42 000 Kč.

Tabulka 3.3: Výpočet sociálního pojištění OSVČ

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Příjmy	985 000	
Výdaje	591 000	
Základ daně	394 000	985 000 – 591 000
Vypočtený vyměřovací základ	197 000	394 000 * 0,5 %
Určený vyměřovací základ	358 000	
Sociální pojištění 29,2 %	104 536	358 000 * 0,292 %
Zálohy zaplacené r. 2017	42 000	104 536 – 42 000
Sociálně pojištění doplatek	62 536	

Zdroj: vlastní zpracování

Vyměřovací základ pro sociální pojistné je stanoven ve výši 50 % z příjmů po odpočtu výdajů, což činí 197 000 Kč. OSVČ si sám určil vyšší vyměřovací základ daně pro odvod sociálního pojistného na částku 358 000 Kč. Sociální pojistné ve výši 29,2 % se

⁶⁷ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

tedy vypočte z určeného vyměřovacího základu a podnikatelovo sociální pojistné činí 104 536 Kč. Po odpočtu záloh uhrazených v roce 2017 doplatí na sociálním pojistném 62 536 Kč.

Příklad na zdravotní pojištění OSVČ

Podnikatel XY podniká na živnost volnou, má jedno dítě a splácí úvěr na bytové potřeby. Jeho příjmy za rok 2017 činily 985 000 Kč a výdaje spojené s podnikáním dosáhly výše 400 000 Kč. Podnikatel může uplatňovat výdaje ve skutečné výši nebo výdeje procentem z příjmů ve výši 60 % (podle druhu příjmů z podnikání). V průběhu roku uhradil zálohy na sociálním pojištění ve výši 35 000 Kč.

Tabulka 3.4: Výpočet zdravotního pojištění OSVČ

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Příjmy	985 000	
Výdaje (60%)	591 000	
Základ daně	394 000	985 000 – 591 000
Vyměřovací základ	197 000	394 000 * 0,5 %
Zdravotní pojištění 13,5 %	26 595	197 000 * 0,135
Zálohy na zdravotní pojištění	35 000	
Zdravotní pojištění přeplatek	8 405	26 595 – 35 000

Zdroj: vlastní zpracování

Vyměřovací základ pro zdravotní pojištění je stanoven ve výši 50 % z příjmů po odpočtu výdajů, což činí 197 000 Kč. Zdravotní pojistné ve výši 13,5 % se tedy vypočte z vyměřovacího základu a podnikatelovo zdravotní pojistné činí 26 595 Kč. Po odpočtu záloh uhrazených v roce 2017 mu vrátí na zdravotním pojistném 8 405 Kč.

3.2.4 Stanovení základu daně

Základ daně z příjmů zaměstnanců se stanoví jako úhrn příjmů ze závislé činnosti zvýšené o povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění.⁶⁸

⁶⁸ Tento postup je označován jako zdanění ze superhrubého příjmu

Základ daně z příjmů OSVČ se stanoví sečtením dílčích základů daní bez dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti. Musí tedy platit, že základ daně z příjmů OSVČ nemůže být nižší než dílčí základ daně ze závislé činnosti. Pokud by daňové výdaje převyšovaly daňové příjmy, jedná se o situaci nazývanou daňová ztráta, kterou poplatník může využít v následujících pěti zdaňovacích obdobích.⁶⁹

Tabulka 3.5: Základ daně z příjmů fyzických osob

Příjmy ze závislé činnosti
+ pojistné na sociální zabezpečení, pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
= dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti
Příjmy ze samostatné činnosti
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů ze samostatné činnosti (může být i záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
Příjmy z nájmu
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně z příjmů z nájmu (může být i záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
Příjmy z kapitálového majetku
= dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku
Ostatní příjmy
- výdaje na dosažení příjmu
= dílčí základ daně ostatní příjmy

Zdroj: vlastní zpracování na základě odborné literatury⁷⁰

⁶⁹ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2016. 13., aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2016.

⁷⁰ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2016. 13., aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2016. 161 s.

3.3 Daň z příjmu právnických osob

Zákon o daních z příjmů stanovuje poplatníkem právnickou osobu, organizační složku státu, podílový fond⁷¹, podfond akciové společnosti s proměnným základním kapitálem⁷², fond penzijní společnosti, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí fond obhospodařovaný penzijní společností⁷³, svěřenecký fond podle občanského zákoníku, jednotku, která je podle právního řádu státu, podle kterého je založena nebo zřízena, poplatníkem, fond ve správě Garančního systému finančního trhu podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu.

Poplatníci daně z příjmů právnické osoby jsou daňovými rezidenty České republiky⁷⁴, nebo daňovými nerezidenty.⁷⁵

Předmětem daně jsou veškeré příjmy z činnosti a z nakládání s majetkem. U daně z příjmů právnické osoby se taktéž setkáváme s příjmy, které nejsou předmětem daně⁷⁶, a které jsou od daně osvobozeny.⁷⁷

Zdaňovacím obdobím daně z příjmu právnických osob je:

- kalendářní rok,
- hospodářský rok,
- období od dne fúze nebo rozdělení obchodní korporace do konce kalendářního nebo hospodářského roku,⁷⁸
- účetní období (nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsících).

3.3.1 Stanovení základu daně

Základem daně z příjmů právnických osob je rozdíl, o který příjmy převyšují výdaje za dané účetní období. Základ daně se zjišťuje z výsledku hospodaření, který musí splňovat dvě podmínky. Jedná se o očištění od mezinárodních účetních standardů a musí se jednat o výsledek hospodaření před zdaněním.

⁷¹ Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění zákona č. 336/2014 Sb.

⁷² Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění zákona č. 336/2014 Sb.

⁷³ Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁴ Ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ Ustanovení § 17 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁶ Ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁷ Ustanovení § 19 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁸ Ustanovení § 21a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Při stanovení základu daně se musí výsledek hospodaření před zdaněním dále upravit o:

- osvobozené příjmy,
- příjmy nezahrnovaného do základu daně,
- očištění o rezervy a opravné položky, které jsou nedaňové,
- + nedaňové účetní náklady,
- + - položky, které se v základu daně uznávají, jen pokud jsou zaplacený.⁷⁹

Daňové a nedaňové výdaje jsou stejné jako u osob samostatně výdělečně činných. Zákon o daních z příjmů stanovuje právnické osobě možnost uplatnit místo skutečných nákladů na pohonné hmoty tzv. paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem. Výdaj lze uplatnit v případě vlastního nebo najatého vozidla.

U společníka veřejné obchodní společnosti jsou součástí samostatného základu daně příjmy veřejné obchodní společnosti ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk podle společenské smlouvy nebo rovným dílem. Každý společník si svůj podíl na zisku daní sám ve svém daňovém přiznání. Pokud je společník fyzická osoba, podíl na zisku zdaňuje v rámci dílčího základu daně ze samostatné činnosti.⁸⁰ Pokud je společníkem právnická osoba, zdaňuje podíl na zisku ve svých celkových zdanitelných příjmech sazbou 19 % a podává daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob. Veřejná obchodní společnost nepodává sama za sebe daňové přiznání.⁸¹

3.4 Daňová optimalizace fyzických a právnických osob

3.4.1 Úprava základu daně fyzických osob

Fyzická osoba má možnost snížit daňový základ o položky, které jsou označeny jako nezdanitelná část základu daně z příjmů.⁸² Jedná se zejména o:

- bezúplatné plnění stanovené zákonem (dary),
- úroky ze stavebního spoření a úroky z hypotečního úvěru,
- příspěvky na penzijní pojištění a připojištění,

⁷⁹ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2016. 13., aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2016.

⁸⁰ Ustanovení §7 odst. 1 písm. d) zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁸¹ BRYCHTA, Ivan a Jiří VYCHOPENĚ. *Daň z příjmů 2017*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017.; Ustanovení § 6 odst. 3 zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁸² Ustanovení § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

- příspěvky na životní soukromé pojištění,
- členské příspěvky,
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.

Při splněním zákonem stanovených podmínek si může fyzická osoba snížit od základu daně odčitatelné položky. Jedná se o:

- podporu výzkumu a vývoje,
- daňovou ztrátu,⁸³
- odpočet na podporu odborného vzdělávání,
- odpočet na podporu pořízení majetku na odborné vzdělávání,
- odpočet na podporu výdajů vynaložených na žáka nebo studenta.⁸⁴

3.4.2 Úprava základu daně právnických osob

Základ daně právnických osob se upravuje o odčitatelné položky, při splnění zákonem stanovených podmínek. Jedná se o:

- daňovou ztrátu,⁸⁵
- podporu výzkumu a vývoje,
- podporu výzkumu a vývoje u společníků osobních obchodních společností,
- odpočet na podporu odborného vzdělávání,
- odpočet na podporu pořízení majetku na odborné vzdělávání,
- odpočet na podporu výdajů vynaložených na žáka nebo studenta.⁸⁶

3.5 Výpočet daně z příjmu

3.5.1 Výpočet daně z příjmů fyzických osob

Ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně, o odčitatelné položky od základu daně a případném odpočtu daňové ztráty, se vypočte daň z příjmu fyzických osob. Základ daně se zaokrouhluje na celé stokoruny dolů.

⁸³ Daňovou ztrátu lze uplatnit v následujících pěti zdaňovacích obdobích

⁸⁴ JÁNOŠÍKOVÁ, Petra a Petr MRKÝVKA. *Finanční a daňové právo*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016.

⁸⁵ Daňovou ztrátu u právnických osob lze uplatnit pouze v případě, že nedošlo k podstatné změně ve složení osob, které se přímo účastní na kapitálu

⁸⁶ Ustanovení § 34 – 34h zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Sazba daně z příjmů fyzických osob je jednotná ve výši 15 %. Daň se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Od roku 2013 bylo zavedeno solidární zvýšení daně z příjmů fyzických osob. Solidární zvýšení daně ve výši 7 % se týká zaměstnanců a podnikatelů. Vypočte se z úhrnu hrubých příjmů ze závislé činnosti a dílčího základu daně z podnikání přesahujícího 1 355 136 Kč pro rok 2017.⁸⁷

Vypočtenou daň lze dále snížit o osobní slevy na dani. Mezi slevy na dani patří:

- sleva na dani poplatníka,
- sleva na dani na invaliditu a na studenta,
- sleva na dani na manžela (manželku),
- sleva za umístění dítěte,
- sleva za evidenci tržeb,
- daňové zvýhodnění (daňový bonus),
- sleva na zaměstnance se zdravotním postižením,
- sleva na investiční pobídky.⁸⁸

Příklad na stanovení základu daně a výpočtu daně

Podnikatel XY podniká na živnost volnou, má jedno dítě a splácí úvěr na bytové potřeby. Jeho příjmy za rok 2017 činily 985 000 Kč a výdaje spojené s podnikáním dosáhly výše 400 000 Kč. Podnikatel může uplatňovat výdaje ve skutečné výši nebo výdaje procentem z příjmů ve výši 60 % (podle druhu příjmů z podnikání).

Tabulka 3.6: Výpočet paušálních výdajů při výši 60 % výdajů z příjmů

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Příjem	985 000	
60 % výdajů	591 000	985 000 * 0,6
Dílčí základ daně	394 000	985 000 – 591 000

Zdroj: vlastní zpracování

⁸⁷ DĚRGEL, Martin. *Jak čelit solidárnímu zvýšení daně z příjmů*. In: Portál.pohoda.cz [online]. 21. 7. 2017 [vid. 7. 4. 2018]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/jak-celit-solidarnimu-zvyseni-dane-z-prijmu/>

⁸⁸ Ustanovení § 35 – 35d zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Tabulka 3.7: Výpočet skutečných výdajů

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Příjem	985 000	
Výdaje	400 000	
Dílčí základ daně	585 000	985 000 – 400 000

Zdroj: vlastní zpracování

V případě podnikatele XY jsou nejlepší volbou paušální výdaje ve výši 60 %, které sníží základ daně. Základ daně tedy činí 394 000 Kč. Podnikatel má úvěr na bytovou potřebu, kde zaplatil na úrocích za rok 2017 částku 52 000 Kč.

Od dílčího základu daně se odečte odčitatelná položka, tím se zjistí základ daně podnikatele. Jelikož má možnost slevy na 1. dítě, tak se tato sleva odečte od základu daně upraveného o odčitatelnou položku. Základ daně se zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte se daň ve výši 15 %. Od této daně se odečte sleva na poplatníka a daňové zvýhodnění na dítě. Výsledkem je daň k úhradě pro podnikatele. Výpočet je uveden níže v tabulce č. 3.8, která navazuje na tabulku č. 3.6.

Tabulka 3.8: Výpočet daně

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Dílčí základ daně	394 000	
Odčitatelná položka	52 000	
Základ daně	342 000	394 000 – 52 000
Základ daně zaokrouhlený	342 000	
Daň 15 %	51 300	342 000 * 0,15
Sleva na poplatníka	24 840	51 300 – 24 840
Daňové zvýhodnění na 1. dítě	13 404	26 460 – 13 404
Daň k úhradě	13 056	

Zdroj: vlastní zpracování

U poplatníků daně z příjmů fyzických osob, jejichž příjmy dosáhnou výše nad 1 438 992 Kč, se uplatní solidární zvýšení daně ve výši 7 %. Této dani podléhají jen příjmy ze závislé činnosti a samostatné výdělečné činnosti.

3.5.2 Výpočet daně z příjmu právnických osob

Ze základu daně sníženého o položky snižující základ daně, o odčitatelné položky od základu daně a případném odpočtu daňové ztráty, se vypočte daň z příjmu právnických osob. Základ daně se zaokrouhluje na celé tisíce Kč dolů.

Sazba daně z příjmů právnických osob je ve výši 19 %. Daň se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Právnická osoba může dle zákona o daních z příjmů uplatnit slevy na dani, mezi které patří:

- sleva na investiční pobídky,
- sleva na zaměstnance se zdravotním postižením.⁸⁹

Příklad na stanovení základu daně a výpočtu daně

Právnická osoba společnost s ručením omezeným zabývající se stavební činností vykázala za rok 2017 výnosy ve výši 3 518 000 Kč a náklady ve výši 1 650 000 Kč. Společnost neuhradila do 31. ledna 2018 sociální pojištění ve výši 12 100 Kč, vykázala daňově neuznatelné náklady na občerstvení ve výši 5 200 Kč.

Hospodářský výsledek před zdaněním se zjistí odečtením nákladů od výnosů. Upraví se o položky, které zvyšují nebo snižují HV a výsledkem je základ daně, který se zaokrouhlí na tisíce dolů. Ze základu daně se pak vypočte daň ve výši 19 %, kterou právnická osoba uhradí. Výpočet je uveden v tabulce č. 3.9.

⁸⁹ JÁNOŠÍKOVÁ, Petra a Petr MRKÝVKA. *Finanční a daňové právo*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016.

Tabulka 3.9: Výpočet daně z příjmů právnické osoby

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Výnosy	3 518 000	
Náklady	1 650 000	
HV před zdaněním	1 868 000	$3\,518\,000 - 1\,650\,000$
Položky zvyšující HV	17 300	$12\,100 + 5\,200$
Položky snižující HV	0	
Základ daně	1 885 300	$1\,868\,000 - 17\,300$
Základ daně zaokrouhlený	1 885 000	
Daň 19 %	358 150	$1\,885\,000 * 0,19$
Daň k úhradě	358 150	

Zdroj: vlastní zpracování

4. Volba optimálního řešení podnikatele

Podnikatelka Lenka Diatková, DiS., podniká na základě živnostenského oprávnění v oboru účetnictví a daně. Nabízí služby jak pro nově vznikající podnikatele, tak pro podnikatele, kteří by chtěli změnit účetní firmu. Nabízí vedení účetnictví, vedení daňové evidence, mzdové účetnictví, účetní, ekonomické a personální poradenství, vypracování vnitropodnikových předpisů, obsluhu datové schránky a komunikaci s úřady za klienta. Podnikatelka má více jak 13 let zkušeností v oboru. Působí v Ostravě, kde je taktéž registrována na Finančním úřadě, na Okresní správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně ČPZP. Vede daňovou evidenci.

Při rozhodování jakou právní formu podnikání zvolit se zohlední rozsah ručení, daňové zatížení a administrativní náročnost založení. Nejvýznamnějším faktorem pro volbu je rozsah ručení, kde jsou společníci veřejné obchodní společnosti a fyzická osoba jasně znevýhodněni.

4.1 Fyzická osoba

Podnikatelka Lenka Diatková DiS., nyní podniká jako osoba samostatně výdělečně činná. Z právního hlediska se jedná o rizikovou volbu podnikání z důvodu neomezeného ručení, kdy společník ručí celým svým majetkem.

Z ekonomického hlediska má fyzická osoba nižší daňové zatížení. Daňové zatížení je hlavním kritériem této práce. Pro drobné živnostníky je výhodou možné uplatnění výdajů procentem z příjmů.

Administrativní náročnost k založení živnostenského podnikání je minimální. K provozování podnikání stačí uhradit poplatek ve výši 1 000 Kč za udělení živnosti.

Ze zákona má povinnost vést daňovou evidenci, jelikož není zapsaná v obchodním rejstříku, nepřekročila stanovený obrat 25 000 000 Kč za příslušný kalendářní rok a nerozhodla se vést dobrovolně účetnictví.

4.1.1 Způsob uplatnění výdajů fyzické osoby

Příjmy za rok 2017 podnikatelky Lenky Diatkové, DiS., činily 1 922 999 Kč. Tyto příjmy byly dosaženy pouze z vedení a zpracování účetnictví. Výdaje spojené

s podnikáním v roce 2017 dosáhly 423 060 Kč. Příjmy a výdaje podnikatelky jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2.

Podnikatelka má zařazen v majetku automobil značky VW Golf Comforline 1,2 TSI, který používá jen pro podnikatelské účely. Karta dlouhodobého majetku je uvedena v příloze č. 3. Výdaje na pohonné hmoty za kalendářní rok dosáhly z celkových uskutečněných výdajů výše 23 933 Kč a daňový odpis osobního automobilu za rok 2017 činí 28 231 Kč.

Na konci roku se podnikatelka může rozhodnout, jestli bude uplatňovat skutečné výdaje na pohonné hmoty nebo paušální výdaj na dopravu. Z tabulky č. 4.1 níže vychází, že lepší variantou je uplatnění paušálního výdaje na dopravu, který činí 60 000 Kč (5 000 Kč*12 měsíců).

Tabulka 4.1: Výdaje na dopravu

Položka	Částka (v Kč)
Skutečné výdaje na PHM	23 933
Paušální výdaje na dopravu	60 000

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Kalkulace základu daně ze skutečných výdajů

Základ daně, rozdíl mezi příjmy a výdaji, činí 1 435 641 Kč. Je upraven o odpisy, které jsou daňově uznatelným výdajem a o položky snižující a zvyšující základ daně. Položku snižující základ daně představuje paušální výdaj na dopravu v plné výši 60 000 Kč. Položku zvyšující základ daně představují výdaje na PHM ve výši 23 933 Kč, o kterých účtovala podnikatelka během roku jako o výdajích daňově uznatelných. Podnikatelka si platí soukromé životní pojištění, které ale nedosahuje limitu pro uplatnění. Podnikatelka nesplňuje zákonem stanovenou podmínku, která udává výplatu pojistného plnění dosažením věku 60 let poplatníka. Základ daně je dále snížen o odčitatelnou položku úroky z hypotéky a po zaokrouhlení základ daně činí 1 397 400 Kč. Ze základu daně se vypočte 15% daň. Jelikož podnikatelka přesáhla limit solidární daně, který je pro rok 2017 zvýšený na částku 1 355 136 Kč, musí zaplatit solidární daň ve výši 7% jako rozdíl mezi základem daně § 7 a 48 násobek průměrné mzdy dle ČSSZ. Dále má podnikatelka nárok na uplatnění slevy na poplatníka ve výši 24 840 Kč. Po uplatnění této slevy vyjde daň ve výši 187 729 Kč.

Jelikož poslední daňová povinnost přesáhla hranici 150 000 Kč, musí podnikatelka platit zálohy ve výši 25 % (4x ročně) z poslední známé daňové povinnosti, což činí 47 000 Kč. Zálohy budou placeny k 15. 6. 2018, k 15. 9. 2018, k 15. 12. 2018 a k 15. 3. 2019.

Výpočet základu daně ze skutečných výdajů je uveden v tabulce č. 4.2, daňové odpisy dlouhodobého majetku jsou uvedeny v příloze č. 4 a podklady pro daňové přiznání (skutečné výdaje) jsou uvedeny v příloze č. 5.

Tabulka 4.2: Kalkulace základu daně ze skutečných výdajů

Položky	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Příjmy	1 922 999	
Výdaje	423 060	
Odpisy	28 231	
Položky snižující základ daně § 23	60 000	
Položky zvyšující základ daně § 23	23 933	
Základ daně	1 435 641	1 922 999 – 487 358
Soukromé životní pojištění	-	Nedosahuje limitu
Úroky z hypotéky	38 182	
ZD snížený o odčitatelné položky	1 397 459	1 435 641 – 38 182
ZD zaokrouhlený na stovky dolů	1 397 400	
Daň 15%	209 610	1 397 400 * 0,15
Solidární daň 7%	2 958,48	(1 397 400 - 1 355 136) * 0,07
Daň celkem zaokrouhlená	212 569	209 610 + 2 958,48
Uplatnění slevy na dani - poplatník	24 840	
Daň k úhradě doplatek	187 729	212 569 – 24 840
Záloha na daň	47 000	

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Kalkulace základu daně z výdajů procentem z příjmů

Pro výpočet základu daně je stěžejní výpočet výdajů procentem z příjmů ve výši 60 %, které činí 1 153 799 Kč. Příjmy jsou dosahovány ze živnosti vázané, a z tohoto důvodu může být uplatněno pouze 60 % výdajů. Základ daně se dále neupravuje, jelikož

výdaje ve výši 60 % už zahrnují všechny výdaje, které si může podnikatelka uplatnit, a to včetně odpisů a paušálních výdajů na dopravu. Základ daně je dále snížen o odčitatelnou položku úroky z hypotéky a po zaokrouhlení na sto koruny dolů činí 731 000 Kč. Ze zaokrouhleného základu daně na sto koruny dolů se vypočte se daň ve výši 15 %, odečte se sleva na dani za poplatníka ve výši 24 840 Kč a vznikne podnikatelce daňová povinnost ve výši 84 810 Kč, kterou je povinna zaplatit.

Výpočet základu daně z výdajů procentem z příjmů je uveden v tabulce č. 4.3 a podklady pro daňové přiznání (výdaje procentem z příjmů 60%) jsou uvedeny v příloze č. 6.

Jelikož poslední daňová povinnost přesáhla hranici 30 000 Kč, ale nepřesáhla hranici 150 000 Kč, musí podnikatelka platit zálohy ve výši 40 % (2x ročně) z poslední známé daňové povinnosti, což činí 34 000 Kč. Zálohy budou placeny k 15. 6. 2018 a k 15. 12. 2018.

Tabulka 4.3: Kalkulace základu daně z výdajů procentem z příjmů

Položky	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Příjmy	1 922 999	
Výdaje procentem z příjmů 60%	1 153 799	$1\,922\,999 \cdot 0,6$
Základ daně	769 200	$1\,922\,999 - 1\,153\,799$
Úprava ZD	-	
ZD po úpravě	769 200	
Soukromé životní pojištění	-	
Úroky z hypotéky	38 182	
ZD snížený o odčitatelné položky	731 018	$769\,200 - 38\,182$
ZD zaokrouhlený na stovky dolů	731 000	
Daň 15%	109 650	$731\,000 \cdot 0,15$
Uplatnění slevy na dani - poplatník	24 840	
Daň k úhradě doplatek	84 810	$109\,650 - 24\,840$
Záloha na daň	34 000	

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Pro podnikatelku je lepší varianta uplatnění výdajů procentem příjmů, protože tím výrazně sníží základ daně. Skutečné výdaje jsou mnohem nižší než výdaje procentem z příjmů. K navýšení skutečných výdajů, a tím snížení daňové povinnosti, by nepomohlo

ani uplatnění paušálního výdaje na dopravu ve výši 60 000 Kč. Při uplatnění skutečných výdajů ji vznikla navíc ještě povinnost k solidární dani.

Rozdíl v dani k zaplacení je příliš vysoký (102 919 Kč).

4.1.2 Sociální a zdravotní pojištění fyzické osoby

Vyměřovací základ pro odvod zdravotního a sociálního pojištění u fyzické osoby činí nejméně 50 % ze základu daně.

Výpočet zdravotního pojištění ČPZP

V případě uplatnění skutečných výdajů činí vyměřovací základ pro výpočet zdravotního pojištění 717 821 Kč. Uplatněním výdajů procentem z příjmů se vyměřovací základ sníží na částku 384 600 Kč a vznikne tak pro podnikatelku nižší povinnost pojistného ve výši 29 049 Kč. Výpočet zdravotního pojištění ČPZP je uveden v tabulce č. 4.4.

Úhrada záloh v roce 2017 činila 22 872 Kč, které však nepokryly výši pojistného 13,5 % z vyměřovacího základu, a proto v obou případech vznikl doplatek, který doplatí České průmyslové zdravotní pojišťovně.

Tabulka 4.4: Výpočet zdravotního pojištění

Položky	Částka (v Kč)	Položky	Částka (v Kč)
Příjmy	1 922 999	Příjmy	1 922 999
Výdaje skutečné	487 358	Výdaje (60 %)	1 153 799
Vyměřovací základ	1 435 641	Vyměřovací základ	769 200
50 % z vyměřovacího základu	717 821	50 % z vyměřovacího základu	384 600
Zdravotní pojištění 13,5 %	96 906	Zdravotní pojištění 13,5 %	51 921
Uhrazené zálohy	22 872	Uhrazené zálohy	22 872
Doplatek	74 034	Doplatek	29 049

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Výpočet sociálního pojištění OSSZ

Podnikatelka není přihlášena k nemocenskému pojištění, proto je sociální pojištění ve výši 29,2 %. Nemocenské pojištění má ošetřeno životním pojištěním vzhledem k uzavřené hypotéce, kde je sjednáno také nemocenské pojištění.

V případě uplatnění skutečných výdajů činí vyměřovací základ pro výpočet zdravotního pojištění 717 821 Kč. Uplatněním výdajů procentem z příjmů se vyměřovací základ sníží na částku 384 600 Kč a vznikne tak pro podnikatelku nižší povinnost pojistného ve výši 79 148 Kč. Výpočet sociálního pojištění OSSZ je uveden v tabulce č. 4.5.

Úhrada záloh v roce 2017 činila 33 156 Kč, které však nepokryly výši pojistného 29,2 % z vyměřovacího základu, a proto v obou případech vznikl doplatek, který doplatí Okresní správa sociálního zabezpečení.

Tabulka 4.5: Výpočet sociálního pojištění

Položky	Částka (v Kč)	Položky	Částka (v Kč)
Příjmy	1 922 999	Příjmy	1 922 999
Výdaje skutečné	487 358	Výdaje (60 %)	1 153 799
Vyměřovací základ	1 435 641	Vyměřovací základ	769 200
50 % z vyměřovacího základu	717 821	50 % z vyměřovacího základu	384 600
Sociální pojištění 29,2 %	209 604	Sociální pojištění 29,2 %	112 304
Uhrazené zálohy	33 156	Uhrazené zálohy	33 156
Doplatek	176 448	Doplatek	79 148

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.1.3 Celkové zatížení OSVČ

Podnikatelce Lence Diatkové, Dis., jako osoba samostatně výdělečně činná vzniknou při uplatnění výdajů procentem z příjmů mnohem nižší odvody vůči státním institucím oproti tomu, kdyby uplatnila opravdu skutečné výdaje. Celkem tak na odvodech vůči státním institucím zaplatí 249 035 Kč. Tato částka se skládá z odvodu z příjmů 15 % ve výši 84 810 Kč, zdravotního pojištění ve výši 51 921 Kč a sociálního pojištění ve výši 112 304 Kč.

Čistý příjem

Po odečtení skutečně uhrazených výdajů od příjmů, dále uhrazené dani z příjmů fyzické osoby, zdravotního a sociálního pojištění zůstane podnikatelce čistý příjem ve výši 1 250 904 Kč. Výpočet čistého příjmu podnikatelky je uveden v tabulce č. 4.6.

Tabulka 4.6: Čistý příjem fyzické osoby

Položky	Částka (v Kč)
ZD (příjmy - výdaje skutečně uhrazené)	1 499 939
Daň	84 810
Zdravotní pojištění doplatek	51 921
Sociální pojištění doplatek	112 304
Zůstane z celkových příjmů	1 250 904

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.2 Veřejná obchodní společnost

Založení veřejné obchodní společnosti vyžaduje přístup druhého společníka. Ve společenské smlouvě si stanoví rozdělení zisku/ztráty (základu daně). V dalších úvahách se pracuje s rozdělením zisku rovným dílem.

Ze zákona není povinnost tvořit základní kapitál, pokud si to společníci nestanoví ve společenské smlouvě. Proto se do společnosti nevnaší žádný počáteční vklad.

Nevýhodou u veřejné obchodní společnosti je neomezené ručení společníků, stejně jako u fyzické osoby.

Veřejná obchodní společnost je zapsána v obchodním rejstříku, a proto musí podnikatelka přejít z daňové evidence na vedení účetnictví. Účetnictví je povinna vést od prvního dne vzniku společnosti až do dne výmazu společnosti z obchodního rejstříku.

4.2.1 Daňové zatížení společníka

Při výpočtu daňového zatížení společníka veřejné obchodní společnosti se vychází ze stejných výnosů (příjmů) a nákladů (výdajů) jako u osoby fyzické. Daňová povinnost je řešena pro rok 2017.

Dle zákona o daních z příjmů § 24 odst. 2 písm. zt) si poplatník veřejné obchodní společnosti může uplatnit paušální výdaje na dopravu za předpokladu, že má osobní

automobil v majetku společnosti a nepřenechá vozidlo jiné osobě než zaměstnanci. V tomto případě to není možné, jelikož společnost nebude mít žádné zaměstnance, a proto bude uplatňovat náklady na dopravu ve skutečné výši. Výpočet daňového zatížení je uveden v tabulkách č. 4.7 a 4.8.

Tabulka 4.7: Výpočet hospodářského výsledku

Položky	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Výnosy	1 922 999	
Náklady	451 291	
HV před zdaněním	1 471 708	1 922 999 – 451 291

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Hospodářský výsledek veřejné obchodní společnosti před zdaněním se rozdělí rovným dílem, ze kterého je následně vypočtena daňová povinnost společníka.

Tabulka 4.8: Kalkulace základu daně

Položky	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Základ daně	735 854	
Soukromé životní pojištění	-	
Úroky z hypotéky	38 182	
ZD snížený o odčitatelné položky	697 672	735 854 – 38 672
ZD zaokrouhlený na stovky dolů	697 600	
Daň 15%	104 640	697 600 * 0,15
Uplatnění slevy na dani - poplatník	24 840	
Daň k úhradě doplatek	79 800	104 640 – 79 800
Záloha na daň	31 920	

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Základ daně ve výši 735 854 Kč se poníží o odčitatelnou položku úroky z hypotéky. Ze zaokrouhleného základu daně na sto korun dolů se vypočte 15 % daň, od které si společník uplatní slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč. Daňová povinnost poplatníka tak činí 79 800 Kč.

Jelikož poslední daňová povinnost přesáhla hranici 30 000 Kč, ale nepřesáhla hranici 150 000 Kč, musí společník platit zálohy ve výši 40 % (2x ročně) z poslední známé daňové povinnosti, což činí 31 920 Kč. Zálohy budou placeny k 15. 6. 2018 a k 15. 12. 2018.

4.2.2 Sociální a zdravotní pojištění společníka

Sociální a zdravotní pojištění společníka se vypočítává z podílu společníka na hospodářském výsledku veřejné obchodní společnosti. Podíl, který připadá na společníka, činí 735 854 Kč. Vyměřovací základ pro odvod zdravotního a sociálního pojištění u fyzické osoby činí nejméně 50 % ze základu daně.

Zdravotní pojištění ČPZP

V případě uplatnění výdajů ve výši 225 646 Kč činí vyměřovací základ pro výpočet zdravotního pojištění 735 854 Kč. Z 50 % vyměřovacího základu daně vznikne podnikatelce povinnost pojistného ve výši 49 670 Kč. Výpočet zdravotního pojištění ČPZP je uveden v tabulce č. 4.9.

Úhrada záloh v roce 2017 činila 22 872 Kč, které však nepokryly výši pojistného 13,5 % z vyměřovacího základu, a proto vznikl doplatek, který doplatí České průmyslové zdravotní pojišťovně.

Tabulka 4.9: Výpočet zdravotního pojištění

Položky	Částka (v Kč)
Příjmy	961 500
Výdaje skutečné	225 646
Vyměřovací základ	735 854
50 % z vyměřovacího základu	367 927
Zdravotní pojištění 13,5 %	49 670
Uhrazené zálohy	22 872
Doplatek	26 798

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Sociální pojištění OSSZ

Podnikatelka není přihlášena k nemocenskému pojištění, proto je sociální pojištění ve výši 29,2 %. Nemocenské pojištění má ošetřeno životním pojištěním vzhledem k uzavřené hypotéce, kde je sjednáno také nemocenské pojištění. Výpočet sociálního pojištění OSSZ je uveden v tabulce č. 4.10.

U výpočtu sociálního pojištění se vychází ze stejného vyměřovacího základu jako u zdravotního pojištění. Z 50 % vyměřovacího základu daně vznikne podnikatelce povinnost pojistného ve výši 107 435 Kč.

Úhrada záloh v roce 2017 činila 33 156 Kč, které však nepokryly výši pojistného 29,2 % z vyměřovacího základu, a proto vznikl doplatek, který doplatí České správě sociálního zabezpečení.

Tabulka 4.10: Výpočet sociálního pojištění

Položky	Částka (v Kč)
Příjmy	961 500
Výdaje	225 646
Vyměřovací základ	735 854
50 % z vyměřovacího základu	367 927
Sociální pojištění 29,2 %	107 435
Uhrazené zálohy	33 156
Doplatek	74 279

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.2.3 Celkové zatížení společníka

Podnikatelka Lenka Diatková, Dis., jako společník veřejné obchodní společnosti odvede vůči státním institucím celkem 236 905 Kč. Jedná se o odvod daně z příjmů 15 % ve výši 79 800 Kč, zdravotního pojištění ve výši 49 670 Kč a sociálního pojištění ve výši 107 435 Kč.

Čistý příjem

Po odečtení skutečně uhrazených výdajů od příjmů, dále uhrazené dani z příjmů fyzické osoby, zdravotního a sociálního pojištění zůstane podnikatelce čistý příjem ve výši 513 065 Kč. Výpočet čistého příjmu podnikatelky je uveden v tabulce č. 4.11.

Tabulka 4.11: Čistý příjem společníka

Položky	Částka (v Kč)
ZD (příjmy - výdaje skutečně uhrazené)	749 970
Daň	79 800
Zdravotní pojištění doplatek	49 670
Sociální pojištění doplatek	107 435
Zůstane z celkových příjmů	513 065

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.3 Společnost s ručením omezeným

Podnikatelka Lenka Diatková, DiS., může společnost s ručením omezeným založit bez přistoupení dalšího společníka, a tím se nemusí dělit o zisk. Sepíše zakladatelkou listinu a společnost vznikne dnem zápisu do obchodního rejstříku. Podnikatel splní zákonem stanovenou vkladovou povinnost v minimální výši 1 Kč. Po splacení vkladu neručí podnikatelka jako společník za závazky, což je obrovskou výhodou této právní formy podnikání.

Je nutné počítat s prvotními náklady k založení společnosti s ručením omezeným.

Od roku 2014 zákon o obchodních korporacích neukládá povinnost vytvoření zákonného rezervního fondu, a proto je v daňovém zatížení společnosti od něho upuštěno.

Paní Diatková bude pobírat odměnu na základě obchodněprávního vztahu, na základě pracovněprávního vztahu a dále ji bude vyplácen podíl ze zisku společnosti. Jedná se nejvýhodnější variantu z hlediska čistého příjmu podnikatelky.

Společnost s ručením omezeným je zapsána v obchodním rejstříku, a proto musí podnikatelka přejít z daňové evidence na vedení účetnictví. Účetnictví je povinna vést od prvního dne vzniku společnosti až do dne výmazu společnosti z obchodního rejstříku.

4.3.1 Obchodněprávní vztah

Na základě obchodněprávního vztahu, kdy vystupuje společník jako jednatel, je podnikatelce vyplácena hrubá odměna ve výši 29 400 Kč za rok. Odměna podléhá pouze zdravotnímu pojištění, jelikož výše odměny nepřesáhla 2 500 Kč za měsíc. Základ daně není snížen o penzijní připojištění z důvodu nedosažení zákonem stanoveného limitu. Ze základu daně navýšeného o zdravotní pojištění společnosti se vypočte daň 15 %. Sleva na poplatníka nemůže být uplatněna z důvodu uplatnění slevy již v pracovněprávním vztahu. Poplatník uhradí na dani z příjmů fyzických osob 4 860 Kč. V tabulce č. 4.12 jsou částky vypočteny z přílohy č. 8 a přehled mezd společně s kartou zaměstnance je uveden v příloze č. 7 a č. 8.

Tabulka 4.12: Daňové zatížení z obchodněprávního vztahu

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Odměna jednatele	29 400	
Zdravotní pojištění jednatele 4,5 %	1 332	111 * 12
Sociální pojištění jednatele	-	
Zdravotní pojištění společnosti 9 %	2 640	220 * 12
Sociální pojištění společnosti	-	
Základ daně	32 040	2 670 * 12
Penzijní připojištění	-	
Základ daně zaokrouhlený	32 000	
Daň 15 %	4 860	32 000 * 0,15
Sleva na poplatníka	-	
Daň k úhradě	4 860	

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.3.2 Pracovněprávní vztah

Na základě pracovněprávního vztahu, kdy vystupuje společník jako zaměstnanec, je uzavřena s podnikatelkou pracovní smlouva na funkci hlavní účetní a vyplácena hrubá mzda ve výši 420 000 Kč ročně (35 000 Kč měsíčně). Mzda podléhá zdravotnímu a sociálnímu pojištění ze strany zaměstnance a zaměstnavatele. Základ daně není snížen o životní pojištění z důvodu nedosažení zákonem stanoveného limitu. Ze základu daně se vypočte daň ve výši 15 %. Podnikatelka má možnost si uplatnit slevu na poplatníka ve výši

24 840 Kč a daňová povinnost po uplatnění této slevy činí 59 580 Kč. Výpočet daňové povinnosti z pracovněprávního vztahu je uveden v tabulce č. 4.13 a přehled mezd společně s kartou zaměstnance je uveden v příloze č. 9 a č. 10.

Tabulka 4.13: Daňové zatížení z pracovněprávního vztahu

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Hrubá mzda	420 000	
Zdravotní pojištění zaměstnanec 4,5 %	18 900	420 000 * 0,045
Sociální pojištění zaměstnanec 6,5 %	27 300	420 000 * 0,065
Zdravotní pojištění zaměstnavatel 9 %	37 800	420 000 * 0,09
Sociální pojištění zaměstnavatel 25 %	105 000	420 000 * 0,25
Základ daně	562 800	420 000 + (420 000 * 0,34)
Penzijní připojištění	-	
Základ daně zaokrouhlený	562 800	
Daň 15 %	84 420	562 800 * 0,15
Sleva na poplatníka	24 840	
Daňová povinnost	59 580	84 420 – 24 840

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.3.3 Vyplácení podílu na zisku

Podnikatelka má možnost jako společník společnosti s ručením omezeným se 100 % podílem na účasti společnosti vyplatit si podíl na zisku. Podíl na zisku se vyplácí po skončení zdaňovacího období (tzn. až v roce 2018). Zákon o obchodních korporacích ukládá podmínky, za kterých může být podíl na zisku vyplacen. Jednou z podmínek je, že podíl na zisku nesmí být vyplacen ve výši, která by způsobila úpadek společnosti. Jelikož společnost s ručením omezeným vykazuje hospodářský výsledek ve výši 876 868 Kč před zdaněním, bude vyplácen podíl na zisku společníkovi ve výši 600 000 Kč. Výpočet podílu na zisku je uveden v tabulce č. 4.14.

Tabulka 4.14: Podíl na zisku

Položky	Částka (v Kč)
Podíly na zisku ke zdanění	600 000
15 % daň	90 000
Podíly na zisku k výplatě po zdanění	510 000

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.3.4 Daňové zatížení společnosti

V daňovém zatížení společnosti vycházíme se stejnými příjmy (výnosy) ve výši 1 922 999 Kč, ale výdaje (náklady) se zvýšily o mzdové náklady na odměnu jednatele a na mzdu zaměstnanci na pracovní smlouvu. Hospodářský výsledek před zdaněním se sníží o položky paušální výdaj na dopravu, který bude společnost uplatňovat a zároveň se zvýší o náklady na PHM, které společnost uplatňovala do daňových nákladů po celé účetní období. Ze zaokrouhleného hospodářského výsledku se vypočte 19 % daň, která činí 159 752 Kč. Výpočet daňového zatížení společnosti je uveden v tabulce č. 4.15.

Jelikož poslední známá daňová povinnost je vyšší jak 150 000 Kč, je podnikatelka povinna platit čtvrtletně zálohu na daň z příjmů ve výši 39 938 Kč, a to k 15. 6. 2018, k 15. 9. 2018, 15. 12. 2018 a k 15. 3. 2019.

Tabulka 4.15: Daňové zatížení společnosti

Položka	Výsledná částka (v Kč)	Výpočet (v Kč)
Výnosy	1 922 999	
Náklady	1 046 131	451 291 + 32 000 + 562 800
HV před zdaněním	876 868	1 922 999 – 1 046 131
Položky snižující HV	60 000	
Položky zvyšující HV	23 933	
HV po úpravě	840 801	876 868 – 60 000 + 23 933
HV zaokrouhlený	840 800	
Daň 19 %	159 752	840 800 * 0,19
Záloha na daň	39 938	

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.3.5 Celkové zatížení

Společnost s ručením omezeným odvede státu celkem 305 192 Kč. Jedná se o odvod daně z příjmů 19 % ve výši 159 752 Kč, odvody zdravotního a sociálního pojištění ve výši 145 440 Kč.

Společník odvede státu celkem 201 972 Kč. Jedná se o odvod daně z 15 % ve výši 64 440 Kč, daně 15 % z podílu na zisku 90 000 Kč a odvody zdravotního a sociálního pojištění ve výši 47 532 Kč.

Čistý příjem

Čistý příjem podnikatelky činí 847 428 Kč, který se skládá z čisté mzdy z pracovního poměru ve výši 314 220 Kč, z čisté mzdy z výkonu funkce jednatele ve výši 23 208 Kč a podílu na zisku ve výši 510 000 Kč, který je vyplácen po skončení kalendářního roku.

4.4 Návrh řešení

Fyzická osoba

Nejlepší variantou pro podnikatelku je zůstat fyzickou osobou a uplatňovat výdaje procentem z příjmů. Tato varianta představuje nejmenší daňové zatížení v hodnotě 249 035 Kč. Pokud by uplatňovala skutečné výdaje vynaložené v podnikání, bylo by daňové zatížení mnohem vyšší a to v hodnotě 494 239 Kč. Rozdíl představuje až o 245 204 Kč větší nárůst daňového zatížení, což je skoro o 98 %. Tento rozdíl je patrný i bez ohledu na to, že mohla využít místo skutečných výdajů na pohonné hmoty, výdaje ve formě paušálu na osobní automobil. Čistý příjem podnikatelky při volbě této varianty podnikání činí 1 250 904 Kč.

K další výhodě oproti jiným právním formám podnikání je také situace, kdy podnikatelka může využívat všech svých finančních prostředků z podnikání pro svou osobní spotřebu. Nemusí (a ani nemůže) zaměstnat do pracovního poměru sama sebe, aby si mohla vyplácet mzdu, tak jak tomu je např. u společnosti s ručením omezeným. Naopak z pohledu ručení a odpovědnosti je tato forma podnikání méně výhodnou. Podnikatelka je spoluvlastníkem rodinného domu a v případě, že by způsobila klientovi škodu, který by nárokoval odškodnění a odškodnění by převyšovalo její rozpočet, mohla by o dům přijít. Jelikož se jedná o spoluvlastnictví domu, mohla by tak vystavit do nepříjemné situaci druhého spoluvlastníka.

Veřejná obchodní společnost

Další varianta, která se nabízí, je podnikání formou veřejné obchodní společnosti. Veřejnou obchodní společnost musí založit dva společníci, kde se hospodářský výsledek rozděluje rovným dílem na společníky a každý společník si svůj podíl zdaňuje ve svém daňovém přiznání. Podnikatelka by tak musela hledat společníka, který by chtěl spolupracovat a podílet se na podnikatelské činnosti. Nevýhoda, která z této formy plyne, je dělení zisku mezi dva společníky a pro podnikatelku by podnikání z hlediska čistého zisku nebylo výhodné. Čistý zisk pro podnikatelku činí pouhých 513 065 Kč.

Daňové zatížení činí 236 905 Kč, což je menší částka než u fyzické osoby uplatňující výdaje procentem z příjmů, kde daňové zatížení činilo 249 035 Kč.

Další nevýhodu, kterou nese tato forma podnikání je ručení, kdy společníci ručí společně a nerozdílně. Tuto variantu nedoporučuji, jelikož podnikatelka nemá zájem o podnikání s přistoupením dalšího společníka.

Společnost s ručením omezeným

Pokud zůstaneme u ručení společníků, pak je nejvýhodnější volbou pro podnikatelku založení společnosti s ručením omezeným, kde společník ručí jen do výše svého nesplaceného vkladu.

Na rozdíl od fyzické osoby OSVČ, kde podnikatelka může volně nakládat se svými finančními prostředky z podnikání, je tato možnost ve společnosti s ručením omezeným zcela vyloučena. Podnikatelka, aby mohla použít finanční prostředky pro své soukromé účely, si musí vyplácet mzdu nebo odměnu. Odměnu si vyplácí na základě výkonu funkce jednatele a mzdu na základě uzavření pracovněprávního vztahu. Odměnu jednatele jsem volila ve výši 2 450 Kč, tak aby odvodové povinnosti příliš nezatížily odměnu podnikatelky.

Na základě uzavřeného pracovněprávního vztahu (pracovní smlouva) společnost podnikatelce vyplácí hrubou mzdu ve výši 35 000 Kč, kdy podnikatelka vykonává funkci hlavní účetní. Nevýhodou pracovněprávního a obchodněprávního vztahu je, vyšší zatížení odvodovými povinnostmi, než tomu bylo u osoby samostatně výdělečně činné a veřejné obchodní společnosti. Celkové zatížení společníka odvodovými povinnostmi činí 201 972 Kč. Společnost za společníka odvede státním institucím celkově 305 192 Kč, avšak obě tyto odvodové povinnosti platí sama podnikatelka z příjmů společnosti.

Výhodou je možnost vyplácení si podílu na zisku po skončení zdaňovacího období ve výši 510 000 Kč. Celkově tak čistý příjem podnikatelky ve společnosti s ručením omezeným

činí 847 428 Kč, což je větší příjem než u veřejné obchodní společnosti, ale menší než u fyzické osoby, která uplatňuje výdaje procentem z příjmů.

Celkové příjmy podnikatelky Lenky Diatkové, DiS. v každé formě podnikání jsou uvedeny v tabulce č. 4.16.

Tabulka 4.16: Čisté příjmy podnikatelky

Položka	Částka (v Kč)
Fyzická osoba - paušální výdaje	1 250 904
Fyzická osoba - skutečné výdaje	1 005 700
Veřejná obchodní společnost	513 065
Společnost s ručením omezeným	847 428

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

5. Závěr

Cílem této práce bylo zhodnotit vybrané právní formy podnikání v České republice z hlediska optimalizace rizika a daňového zatížení, a navrhnout tak podnikatelskému subjektu optimální právní formu.

Stěžejním pramenem byl zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.

Došla jsem k závěru, že optimální formou podnikání pro podnikatelku Lenku Diatkovou, DiS., je setrvat jako fyzická osoba z hlediska nízké daňové zátěže, kdy podnikatelka může uplatnit výdaje procentem z příjmů. Nevýhodou této formy podnikání je však neomezené ručení fyzické osoby. Podnikatelka má možnost volně nakládat s peněžními prostředky z podnikání, což je u společnosti s ručením omezením zcela vyloučeno. Při nepřekročení hranice příjmů 25 000 000 Kč za příslušné zdaňovací období má Lenka Diatková, DiS., možnost vést daňovou evidenci., což je z hlediska administrativní náročnosti výhodné.

Z hlediska ručení je lepší variantou společnost s ručením omezeným, kde společník ručí do výše svého nesplaceného vkladu. Daňová povinnost je však vyšší než u fyzické osoby z důvodu vyšší daňové zátěže příjmů společnosti a povinnosti odvádět sociální a zdravotní pojištění příslušným státním institucím.

Veřejná obchodní společnost není optimální volbou z důvodu přistoupení dalšího společníka, kdy podnikatelka Lenka Diatková, DiS. s příslušnou alternativou nesouhlasí. Daňová zátěž je oproti fyzické osobě nižší, což je značná výhoda. Čisté příjmy podnikatelky jsou v této volbě podnikání nejnižší, jelikož se hospodářský výsledek před zdaněním dělí rovným dílem mezi oba společníky.

Ze zákona se obchodní společnosti zapisují do obchodního rejstříku, a proto mají povinnost vést účetnictví, což je z hlediska administrativní náročnosti složitější.

Seznam použité literatury

Monografie:

BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: prakticky včetně účetnictví a daní*. 12. přepracované vydání. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7554-037-9.

BRYCHTA, Ivan a Jiří VYCHOPEŇ. *Daň z příjmů 2017*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-750-9.

CHALUPA, Ivan, David REITERMAN a Jan GRINC. *Základy soukromého práva*. VII, Obchodní korporace: veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným. V Praze: C. H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-674-6.

JÁNOŠÍKOVÁ, Petra a Petr MRKÝVKA. *Finanční a daňové právo*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-639-2.

MRKVIČKA, Josef a Jiří STROUHAL. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: INSTITUT CERTIFIKACE ÚČETNÍCH, 2011. ISBN 978-80-86716-73-2.

PELC, Vladimír a Petr PELECH. *Daně z příjmů: s komentářem: 2016: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, s komentářem, účinný pro rok 2016, zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, s komentářem, účinný pro rok 2016, vyhlášky, pokyny a sdělení GFŘ a MF ČR, judikatura*. 16. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, 2016. ISBN 978-80-7554-011-9.

PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešení v s.r.o.* 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-153-8.

SEDLÁKOVÁ, Eva. *Daňové a nedaňové výdaje*. Český Těšín: Poradce, 2017. ISBN 978-80-7365-385-9

SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7.

ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil HAVEL, Filip CILEČEK, Petr KUHN a Petr ŠUK. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. Praze: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2016*. 13., aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2016. ISBN 978-80-87480-44-1.

VYCHOPEŇ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 3., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-043-2.

Odborné časopisy:

NESNÍDAL, Jiří. *Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev: zákon s komentářem*. Český Těšín. Poradce, 2015, č. 10. ISSN 1211-2437

SEDLÁKOVÁ, Eva. *1000 řešení: daň z příjmů – DPH- ZP – mzdy a odvody*. Český Těšín. Poradce, 2016, č. 7-8. ISSN 1212-4710

Právní předpisy:

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění zákona č. 336/2014 Sb.

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

Zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 125/2018 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů

Zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje:

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Výše a platba pojistného*. In: ČSSZ [online]. 1. 12. 2017 [vid. 6. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/vyse-a-platba-pojistneho/>

DĚRGEL, Martin. *Jak čelit solidárnímu zvýšení daně z příjmů*. In: Portál.pohoda.cz [online]. 21. 7. 2017 [vid. 7. 4. 2018]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/jak-celit-solidarnimu-zvyseni-dane-z-prijmu/>

Ing. Milena Otavová, Ph. D.. *Mzdová praxe: Výběr vhodné formy podnikání (OSVČ a spol. s.r.o.) s ohledem na daňovou zátěž* [online]. In: Mzdovapraxe. 1. 9. 2011 [vid. 3. 5. 2018]. Dostupné z: [http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d35034v44669-vyber-vhodne-pravni-formy-podnikani-osvc-a-spol-s-ro/?search_query=\\$index=551](http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d35034v44669-vyber-vhodne-pravni-formy-podnikani-osvc-a-spol-s-ro/?search_query=$index=551)

MORÁVEK, Daniel. *Chcete založit firmu? Poradím vám, podle čeho zvolit výši základního kapitálu*. In: Podnikatel.cz [online]. 15. 8. 2014 [vid. 30. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/chcete-zalozit-firmu-poradime-vam-podle-ceho-zvolit-vysi-zakladniho-kapitalu/>

MORÁVEK, Daniel. *Eseróčka ta 1 Kč ulehčují zakládání firem, nezapomeňte však na vyšší odpovědnost*. In: Podnikatel.cz [online]. 15. 8. 2014 [vid. 30. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/eserocka-za-1-kc-ulehcuji-zakladani-firem-nezapomente-vsak-na-vyssi-odpovednost/>

UVÍROVÁ, Lenka. *Paušální výdaje na dopravu*. In: Portál.pohoda.cz [online]. 5. 4. 2013 [vid. 7. 4. 2018]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/pausalni-vydaje-na-dopravu-1/>

Seznam tabulek, schémat a grafů

Tabulka 2.1: Výhody a nevýhody fyzické osoby	20
Tabulka 2.2: Výhody a nevýhody veřejné obchodní společnosti	20
Tabulka 2.3: Výhody a nevýhody společnosti s ručením omezeným	20
Tabulka 3.1: Sazby pojistného.....	28
Tabulka 3.2: Sazby zdravotního pojištění	29
Tabulka 3.3: Výpočet sociálního pojištění OSVČ.....	29
Tabulka 3.4: Výpočet zdravotního pojištění OSVČ.....	30
Tabulka 3.5: Základ daně z příjmů fyzických osob.....	31
Tabulka 3.6: Výpočet paušálních výdajů při výši 60 % výdajů z příjmů.....	35
Tabulka 3.7: Výpočet skutečných výdajů.....	36
Tabulka 3.8: Výpočet daně.....	36
Tabulka 3.9: Výpočet daně z příjmů právnické osoby	38
Tabulka 4.1: Výdaje na dopravu	40
Tabulka 4.2: Kalkulace základu daně ze skutečných výdajů	41
Tabulka 4.3: Kalkulace základu daně z výdajů procentem z příjmů.....	42
Tabulka 4.4: Výpočet zdravotního pojištění.....	43
Tabulka 4.5: Výpočet sociálního pojištění	44
Tabulka 4.6: Čistý příjem fyzické osoby.....	45
Tabulka 4.7: Výpočet hospodářského výsledku	46
Tabulka 4.8: Kalkulace základu daně.....	46
Tabulka 4.9: Výpočet zdravotního pojištění.....	47
Tabulka 4.10: Výpočet sociálního pojištění	48
Tabulka 4.11: Čistý příjem společníka.....	49
Tabulka 4.12: Daňové zatížení z obchodněprávního vztahu.....	50
Tabulka 4.13: Daňové zatížení z pracovněprávního vztahu.....	51
Tabulka 4.14: Podíl na zisku	52
Tabulka 4.15: Daňové zatížení společnosti	52
Tabulka 4.16: Čisté příjmy podnikatelky	55
 Schéma 3.1: Příjem fyzické osoby	 22

Seznam zkratek

ČPZP	česká průmyslová zdravotní pojišťovna
ČSSZ	česká správa sociálního zabezpečení
DPH	daň z přidané hodnoty
FO	fyzická osoba
HV	hospodářský výsledek
PHM	pohonné hmoty
OSSZ	okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
ZD	základ daně

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́домі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohou jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, který byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5.2018

Lucie Ryancarová
jméno a příjmení studenta